

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Slavonski Brod

KLASA: 041-01/24-02/1
URBROJ: 613-14-25-8
Slavonski Brod, 25. travnja 2025.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Općina Oriovac
za 2023.**

S A D R Ź A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O OPĆINI	10
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	10
	Sustav unutarnjih kontrola	11
	Planiranje i izvršenje proračuna	12
	Financijski izvještaji	13
	Javna nabava	24
III.	REVIZIJA ZA 2023.	25
	Ciljevi i područja revizije	25
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	25
	Metode i postupci revizije	27
	Nalaz za 2023.	28

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Općine Oriovac (dalje u tekstu: Općina) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Općine sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Općine za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine prema podacima iz glavne knjige i financijskih izvještaja iznosi 7.330.839,18 eura i manja je u odnosu na vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine iz analitičke knjigovodstvene evidencije za 213.768,22 eura. Razlog neusklađenosti podataka je evidentiranje ispravka vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine evidentiranog u glavnoj knjizi (za 2018.) i iskazanog u financijskim izvještajima, a koji nije evidentiran u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine.

Usklađivanje podataka o stanju dugotrajne nefinancijske imovine u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji s podacima u glavnoj knjizi nije provedeno.

Analitička knjigovodstvena evidencija dugotrajne nefinancijske imovine nije ustrojena prema vrsti, količini i vrijednosti. U pojedinim slučajevima dugotrajna nefinancijska imovina ima općeniti naziv (primjerice, oprema za zagrijavanje, namještaj, posuđe), dok pojedina dugotrajna imovina je evidentirana zbirno, s količinom jedan (primjerice, objekti – nogometna igrališta evidentirani su pod jednim inventurnim brojem s količinom jedan i ukupnom nabavnom vrijednosti od 676.890,30 eura). Također, pojedina imovina ne sadrži podatak o količini, odnosno iskazana je nula ili iskazana količina ima negativan predznak, iako se prema obrazloženju odgovorne osobe imovina nalazi u prostorijama Općine.

Koncem 2023. u glavnoj knjizi su evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana potraživanja prije ispravka vrijednosti u iznosu od 1.072.507,53 eura te obveze u iznosu od 1.747.048,09 eura. Za dio potraživanja u iznosu od 128.939,75 eura i obveza u iznosu od 32.657,44 eura koji se kroz poslovne knjige prenose više godina, Općina nije ustrojila analitičku knjigovodstvenu evidenciju, iako u glavnoj knjizi nisu osigurani propisani podaci (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti i drugo).

U poslovnim knjigama su evidentirani te u financijskim izvještajima iskazani podaci o izvanbilančnim zapisima u iznosu od 371.382,78 eura koji se odnose na instrumente osiguranja plaćanja (dani u iznosu od 358.000,00 eura i primljeni u iznosu od 2.000,00 eura) iskazane po netonačelu u iznosu od 356.000,00 eura (a trebali su biti iskazani po brutonačelu u iznosu od 360.000,00 eura) te tuđu imovinu dobivenu na korištenje u iznosu od 15.382,78 eura. U okviru izvanbilančnih zapisa nije evidentirana tuđa imovina dobivena na korištenje koja se odnosi na ulaganja pružatelja energetske usluge na javnoj rasvjeti (svjetiljke za javnu rasvjetu u iznosu od 486.629,65 eura) te vrijednost primljenih jamstava za otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku za izgradnju pješačke staze u Ulici Vladimira Nazora i biciklističke staze Oriovac-Radovanje (ukupna vrijednost 14.276,58 eura). Zbog navedenog, vrijednost izvanbilančnih zapisa evidentirana je u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima manje za 504.906,23 eura. Nadalje, za tuđu imovinu dobivenu na korištenje u iznosu od 15.382,78 eura Općina ne vodi pomoćnu evidenciju, a stavke glavne knjige ne osiguravaju podatke iz kojih bi bilo vidljivo na što se tuđa imovina dobivena na korištenje odnosi.

Bilješke uz Bilancu nisu potpune jer ne sadrže podatke o danim i primljenim instrumentima osiguranja plaćanja (bankarske garancije, jamstva i zadužnice), a Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima u pojedinim slučajevima ne sadrže razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine.

U glavnoj knjizi, na odgovarajućim računima prihoda od prodaje nefinancijske imovine nisu evidentirani prihodi od prodaje nefinancijske imovine koji se odnose na kuću s dvorištem površine 460 m² i poljoprivredno zemljište na dvije čestice ukupne površine 10 808 m² u iznosu od 13.906,32 eura, a koji su naplaćeni uplatom na žiroračun Općine.

U glavnoj knjizi i financijskim izvještajima koncem 2023. evidentirana su i iskazana potraživanja za poreze u iznosu od 15.943,21 euro, dok prema Izvješću Porezne uprave iznose 14.560,29 eura. Potraživanja za poreze više su evidentirana u glavnoj knjizi te iskazana u financijskim izvještajima za 1.382,92 eura. Općina nije uskladila podatke u poslovnim knjigama s podacima Porezne uprave. Osim toga, razlika je i u strukturi potraživanja, odnosno podaci o vrijednosti pojedinih vrsta potraživanja evidentirani u glavnoj knjizi nisu istovjetni podacima iz navedenog Izvješća Porezne uprave. Nadalje, potraživanja za predujmove više su iskazana za 33.798,16 eura jer Općina nakon primitka računa za obavljene usluge nije zatvorila (umanjila) potraživanja za predujmove. Zbog navedenog postupanja, u glavnoj knjizi su evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana potraživanja i vlastiti izvori više za 35.181,08 eura.

Koncem 2023. potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske evidentirana su u glavnoj knjizi i iskazana u financijskim izvještajima u iznosu od 633.477,86 eura, odnosno u ukupnom iznosu za cijelo vrijeme trajanja ugovora. Većina potraživanja odnosi se na nedospjela potraživanja za zakupninu koja dospijevaju na plaćanje u narednim godinama prema ugovorenom trajanju zakupa. U okviru navedenih potraživanja trebalo je evidentirati samo potraživanja koja se odnose na očekivane, odnosno obračunane prihode tekuće godine. Evidenciju ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske i praćenje naplate navedenih prihoda obavlja Općina.

U glavnoj knjizi i financijskim izvještajima ispravak vrijednosti potraživanja je koncem godine evidentiran, odnosno iskazan u iznosu od 124.883,70 eura. Analitička knjigovodstvena evidencija potraživanja sadrži djelomično pogrešne podatke, odnosno sadrži potraživanja koja su koncem 2023. naplaćena, a koja prema starosnoj strukturi, odnosno po pojedinim godinama dospijeca imaju iskazan i potražni (preplatni) i dugovni saldo. Zbog navedenog ne može se utvrditi jesu li pri obračunu ispravka vrijednosti primijenjene stope propisane (ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 %, iznad tri godine vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %, a ako je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 75,0 %).

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi iskazana je u vrijednosti od 768.696,75 eura. Ulaganja na imovini završena su u prijašnjim godinama i imovina se koristi, ali nije knjigovodstveno stavljena u uporabu te nije obračunan ispravak vrijednosti.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2023. evidentirani su i iskazani rashodi koji se odnose na 2022. u iznosu od 44.802,09 eura, a odnose se na rashode vezane za izgradnju pješačke staze u naselju Radovanje u iznosu od 29.870,78 eura te subvencije poljoprivrednicima i obrtnicima u iznosu od 14.931,31 euro. Nadalje, u poslovnim knjigama za 2023. nisu evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi i obveze u iznosu od 1.061,80 eura za redovno godišnje financiranje političkih stranaka koje imaju članove u predstavničkom tijelu Općine. Prema propisima koji uređuju proračunsko računovodstvo, rashodi i obveze iskazuju se uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja (obveza), odnosno u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju.

Prihodi u ukupnom iznosu od 34.779,71 euro (prihodi od komunalnih naknada u iznosu od 17.703,77 eura, prihodi od naslijeđene (očasne) imovine u iznosu od 10.930,68 eura, prihodi od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru u iznosu od 2.265,96 eura, prihodi od uplata jamčevina u iznosu od 1.940,06 eura te prihodi od poreza na promet nekretnina u iznosu od 1.939,24 eura) i rashodi u ukupnom iznosu od 189.147,24 eura (rashodi za usluge čišćenja i održavanja javnih površina te košnju zelenih površina u iznosu od 144.169,52 eura, subvencije u iznosu od 29.233,81 euro, rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata u iznosu od 13.625,00 eura, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 1.592,66 eura te materijalni rashodi u iznosu od 526,25 eura) nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana, što je utjecalo na strukturu prihoda i rashoda iskazanih u financijskim izvještajima.

Rashodi u ukupnom iznosu od 198.104,14 eura evidentirani su u poslovnim knjigama na temelju knjigovodstvenih isprava iz kojih se ne može potvrditi nastanak poslovnog događaja povodom kojeg je knjigovodstvena isprava sastavljena. Tako je dio rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanje građevinskih objekata koji se odnose na sanaciju šteta nastalih nakon olujnog nevremena na privatnim stambenim objektima u iznosu od 79.980,00 eura evidentiran na temelju nepotpunih knjigovodstvenih isprava, odnosno na temelju računa koji sadrže općeniti opis i ukupnu cijenu obavljenih usluga, dok ne sadrže specifikaciju obavljenih usluga te podatke o količinama, jediničnim cijenama obavljenih usluga, a u većini slučajeva ni podatke o objektima na kojima su izvršene usluge sanacije (popis objekata i obavljenih usluga po pojedinom objektu) niti je iz priložene dokumentacije navedeno vidljivo. Nakon obavljenih usluga nisu sastavljeni zapisnici o izvršenim radovima kojima bi se utvrdilo da su navedeni poslovni događaji nastali. Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture (održavanja javnih površina) u iznosu od 21.340,00 eura u glavnoj knjizi evidentirani su na temelju računa komunalnog društva u vlasništvu Općine koji sadrže općeniti opis i ukupnu cijenu obavljenih usluga, dok ne sadrže podatke o količinama i jediničnim cijenama obavljenih usluga. Rashodi za dodatna ulaganja u građevinske objekte u iznosu od 6.249,13 eura koji se odnose na uređenje zgrade Stare škole u glavnoj knjizi evidentirani su na temelju računa koji sadrži ukupan iznos obavljenih usluga, dok ne sadrži specifikaciju odnosno vrstu, količinu i jedinične cijene obavljene usluge. Za izvršene usluge sastavljen je zapisnik o izvedenim radovima koji je općinski načelnik jednostrano potpisao, odnosno isporuku izvršenih usluga nije potvrdio isporučitelj navedenih usluga. Nadalje, rashodi za reprezentaciju u iznosu od 9.986,94 eura (hrana, piće i ugostiteljske usluge) evidentirani su u glavnoj knjizi na temelju računa dobavljača kojima nisu priložene otpremnice ili druga dokumentacija o obavljenim isporukama roba i usluga, a na računima nije navedena svrha ugošćivanja ili naziv ugošćenog poslovnog partnera. Također, računi (za reprezentaciju, ostale usluge tekućeg i investicijskog održavanja, dodatna ulaganja u građevinske objekte te tekuće, investicijsko održavanje građevinskih objekata i drugo) u iznosu od 14.564,87 eura ne sadrže potpis ovlaštene osobe Općine kojim treba potvrditi da su usluge obavljene. Rashodi za odvjetničke usluge i usluge pravnog savjetovanja u iznosu od 8.830,66 eura ostvareni su na temelju ugovora o zastupanju u građanskim, parničnim, izvanparničnim, kaznenim i zemljišnoknjižnim postupcima zaključenog u veljači 2023. na vrijeme od pet godina uz mjesečnu paušalnu naknadu u iznosu od 600,00 eura.

Ispostavljeni mjesečni računi ne sadrže specifikaciju odnosno vrstu i količinu obavljenih usluga. Obveza dostavljanja specifikacije obavljenih usluga uz mjesečne račune nije ugovorena.

Za nabavljani materijal i dijelove za održavanje građevinskih objekata u iznosu od 57.152,54 eura Općina ne raspolaže dokumentacijom iz koje treba biti vidljivo koji su radovi izvedeni te količine utrošenog materijala.

Potraživanja za dane predujmove u iznosu od 28.622,96 eura Općina je evidentirala u prethodnim godinama u iznosu od 24.419,65 eura, a u 2023. u iznosu od 4.203,31 euro bez vjerodostojne dokumentacije o njihovom nastanku. Za navedena potraživanja Općina ne posjeduje dokumentaciju (ponude, predračune i drugo) iz koje bi bilo vidljivo na što se navedena potraživanja odnose i na temelju čega su predujmovi isplaćeni (od kojih za potraživanja u iznosu od 11.161,09 eura Općina ne raspolaže ni podacima o vjerovnicima i pojedinačnim iznosima potraživanja).

Popis imovine i obveza je obavljen, ali nije cjelovit. Popisom imovine i obveza nisu obuhvaćeni unaprijed plaćeni rashodi budućih razdoblja koji su u glavnoj knjizi evidentirani u iznosu od 15.718,49 eura, izvanbilančni zapisi u iznosu od 15.382,78 eura koji se odnose na tuđu imovinu dobivenu na korištenje te zalihe u iznosu od 324,37 eura. Podaci o stvarnom stanju dugotrajne nefinancijske imovine i sitnog inventara u naturalnim izrazima nisu uneseni nakon što je obavljeno fizičko utvrđivanje stvarnog stanja imovine koristeći metode brojanja, mjerenja, vaganja i slično, nego prepisivanjem knjigovodstvenog stanja navedenog na popisnim listama nefinancijske imovine. Potraživanja u iznosu od 135.841,34 eura popisana su u ukupnom iznosu prema podacima preuzetim iz glavne knjige, bez utvrđivanja stvarnog stanja te popisne liste s pojedinačnim dužnicima i iznosima potraživanja nisu sastavljene. Sva druga potraživanja i obveze popisani su po pojedinačnim dužnicima, odnosno vjerovnicima i iznosima potraživanja prema podacima preuzetim iz analitičke knjigovodstvene evidencije potraživanja i obveza. Općina nije za usklađivanje stanja potraživanja i obveza kupcima i dobavljačima upućivala izvode otvorenih stavaka kako bi se međusobno uskladilo stanje potraživanja i obveza. Odlukom općinskog načelnika iz veljače 2024. prihvaćen je godišnji popis imovine i obveza te je utvrđeno da će se rashodovanje dugotrajne nefinancijske imovine i otpis potraživanja izvršiti sukladno prijedlogu iz Izvještaja o obavljenom popisu imovine i obveza koji je sastavilo Povjerenstvo za popis imovine i obveza, a evidentiranje manjka sitnog inventara u okviru redovitog otpisa. Međutim, revizijom je utvrđeno da u spomenutom Izvještaju Povjerenstva za popis imovine i obveza nije navedeno jesu li popisom utvrđene inventurne razlike te Izvještaju nije priložen prijedlog za rashodovanje dugotrajne nefinancijske imovine i otpis potraživanja. Odluke o rashodovanju imovine i otpisu potraživanja nisu donesene. Nakon popisa nije obavljeno usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem. (točka 3. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Općine za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Općina nije pisanim procedurama uredila aktivnosti i definirala sudionike u vezi s preuzimanjem isporučene robe, izvršene usluge ili radova, a u poslovanju se nije pridržavala pojedinih aktivnosti iz Procedure stvaranja ugovornih obveza i Odluke o proceduri zaprimanja računa, njihove provjere i pravovremenog plaćanja, pri čemu nije poštivano načelo razdvajanja dužnosti i načelo dvostrukog potpisa. Uvidom u ispostavljene narudžbenice, ulazne račune i zapisnike, svu nabavu roba, radova i usluga inicirao je općinski načelnik, koji ujedno obavlja i postupke odobrenja iskazanih potreba, nastanka obveza i izvršenja plaćanja te preuzima isporučenu robu, obavljene radove ili izvršene usluge, pri čemu nije poštovano načelo razdvajanja dužnosti. Ulazni računi nemaju potvrdu da je provedena suštinska i računovodstvena kontrola zbog čega se ne može potvrditi da je evidentiranje poslovnih promjena obavljeno na temelju vjerodostojnih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava. O preuzimanju robe, usluga i radova općinski načelnik sastavlja zapisnik koji jednostrano ovjerava, a da zapisnik ne sadrži i ovjeru dobavljača. Načelo dvostrukog potpisa nije implementirano za financijske transakcije. (točka 1. Nalaza)
- Prema podacima iz Bilance (Obvezni analitički podaci), dospjela potraživanja koncem 2023. iznose 298.497,27 eura. Dospjela potraživanja čiju naplatu obavlja Općina koncem 2023. iznose 282.554,00 eura, a vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja od zakupa imovine u iznosu od 106.104,54 eura, komunalni doprinos u iznosu od 76.688,44 eura, komunalnu naknadu u iznosu od 41.172,22 eura te naknadu za uređenje voda u iznosu od 30.843,64 eura. Revizijom je utvrđeno da se na dospjela potraživanja s kašnjenjem u naplati do godine dana odnosi 63.120,34 eura, od jedne do tri godine 42.120,26 eura, a na potraživanja s kašnjenjem u naplati više od tri godine 177.313,40 eura. Tijekom 2022. i 2023. za naplatu dospjelih potraživanja za komunalnu naknadu i naknadu za uređenje voda upućivane su opomene (u 2022. upućeno je 296 opomena u iznosu od 61.590,00 eura i u 2023. upućeno je 689 opomena u iznosu od 77.202,99 eura), a za naplatu drugih potraživanja (od prodaje i zakupa poljoprivrednog zemljišta, zakupa poslovnih prostora, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru te komunalnog doprinosa) Općina nije upućivala opomene. Druge raspoložive mjere naplate u 2022. i 2023. nisu poduzimane.

Prema Proceduri obračuna i naplate potraživanja, nakon što u roku od 30 dana nije naplaćen dug za koji je poslana opomena, izdaju se ovršna rješenja za sve dužnike, osim onih koji su zaključili nagodbu o obročnoj otplati duga. (točka 4. Nalaza)

- Program održavanja komunalne infrastrukture sadrži opis poslova održavanja pojedine komunalne djelatnosti, iskaz financijskih sredstava i izvore financiranja, dok je opseg održavanja djelomično naveden za održavanje nerazvrstanih cesta, odnosno utvrđeno je održavanje nerazvrstanih cesta na području cijele Općine po potrebi. Također, Programom nije naveden opseg održavanja za ostale usluge tekućeg i investicijskog održavanja cesta, održavanje javnih površina i održavanje javne rasvjete. Obavljanje komunalne djelatnosti usluge deratizacije i dezinsekcije za koju su rashodi ostvareni u iznosu od 49.361,99 eura povjereno je pravnoj osobi odabranoj neposrednom pogodbom na temelju zaključena dva ugovora, a prema Odluci o povjeravanju komunalnih poslova, obavljanje poslova deratizacije i dezinsekcije trebalo je povjeriti trgovačkom društvu za komunalne djelatnosti u vlasništvu Općine. (točka 5. Nalaza)
- U okviru rashoda za tekuće donacije ostvareni su rashodi za donacije udrugama iz područja sporta, kulture i drugim udrugama u iznosu od 229.762,85 eura. Donacije u iznosu od 169.181,11 eura dodijeljene su korisnicima na temelju provedenog javnog natječaja i zaključenih ugovora o dodjeli financijskih sredstava. Rashodi za aktivnosti udruga za koje su sredstva dodijeljena bez provedenog javnog natječaja ostvareni su u iznosu od 60.581,74 eura ili 30,8 % sredstava planiranih u proračunu za financiranje svih programa i projekata udruga, odnosno 50.743,65 eura više od propisanog iznosa utvrđenog odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. Za sredstva dodijeljena udrugama bez provedenog javnog natječaja nisu zaključivani ugovori o financiranju programa ili projekata, a Općina nije provodila kontrolu namjenskog korištenja dodijeljenih sredstava. Informacije o dodijeljenim donacijama za 2023. nisu objavljene na mrežnim stranicama Općine.

Rashodi za financiranje vatrogastva ostvareni su u iznosu od 58.660,20 eura. Općina je sredstva za redovno financiranje i nabavu opreme doznala izravno dobrovoljnim vatrogasnim društvima u iznosu od 32.978,52 eura, umjesto Vatrogasnoj zajednici Općine.

Odlukom o raspodjeli sredstava za redovito financiranje političkih stranaka iz Proračuna Općine za 2023., utvrđena su sredstva za redovito godišnje financiranje političkih stranaka i nezavisnih vijećnika/vijećnica koji su zastupljeni u predstavničkom tijelu Općine u ukupnom iznosu od 2.442,10 eura. Sredstva su u listopadu 2023. jednoj političkoj stranci doznata u jednokratnom iznosu od 1.380,30 eura, a trebala su biti doznata tromjesečno u jednakim iznosima, dok ostalim političkim strankama utvrđena sredstva u iznosu od 1.061,80 eura nisu doznata. Općina nije na svojim mrežnim stranicama objavila izvješće o iznosu raspoređenih i isplaćenih sredstava iz proračuna za redovito godišnje financiranje svake političke stranke u predstavničkom tijelu. (točka 6. Nalaza)

- Potraživanja za dane predujmove u iznosu od 45.804,47 eura Općina je evidentirala u prethodnim godinama na temelju zaprimljenih ponuda, predračuna i ugovora (vrijednosno značajnija potraživanja odnose se na usluge dobave i ugradnje kamena za nasipanje u iznosu od 15.686,18 eura, stolarije u iznosu od 8.543,81 euro, izgradnju elektroenergetskih objekata za priključenje na elektroenergetsku mrežu u iznosu od 7.539,90 eura, dobavu i ugradnju asfalta u iznosu od 3.989,98 eura te materijala za odvodnju u iznosu od 3.603,13 eura). Općina ne raspolaže dokumentacijom, a nije ni poduzimala radnje za pribavljanje dokumentacije koja bi povezala zaprimljene ponude, predračune i ugovore te isplaćeni predujam s nabavljenim robama i obavljenim uslugama, odnosno dokumentacije iz koje bi bilo razvidno je li roba nabavljena, odnosno usluge obavljene, vrsta nabavljene robe i obavljenih usluga te vrijednosti nabave, u skladu s ugovorom, odnosno narudžbenicom. (točka 8. Nalaza)
- Općina je donijela Plan nabave za 2023. te dvije izmjene i dopune Plana nabave. Planom nabave planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 2.580.782,00 eura. Posljednjim izmjenama i dopunama Plana nabave iz prosinca 2023. planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 663.026,21 euro bez poreza na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV), od čega se na vrijednost javne nabave odnosi 66.650,00 eura, a jednostavne nabave 596.376,21 euro.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2023., vrijednost jednostavne nabave iznosi 2.198.900,29 eura (bez PDV-a), od čega su usluge u vrijednosti od 797.847,03 eura, radovi u vrijednosti od 707.167,75 eura te robe u vrijednosti od 693.885,51 euro. Tijekom 2023. Općina nije provodila postupke javne nabave.

Izravnim ugovaranjem, bez primjene odgovarajućeg postupka javne nabave, nabavljena je električna energija u iznosu od 60.454,08 eura s PDV-om. Nabava električne energije nije planirana Planom nabave niti je navedena u Registru ugovora.

Ugovor o izgradnji pješačke staze u Ulici Vladimira Nazora zaključen je 29. lipnja 2022. s izvoditeljem odabranim po provedenom postupku jednostavne nabave. Ugovorena vrijednost radova iznosila je 48.513,51 euro bez PDV-a, odnosno 60.641,88 eura s PDV-om, a rok za izvođenje radova bio je tri mjeseca od uvođenja u posao (u roku od osam dana od potpisivanja Ugovora). Za neizvršavanje ugovorenih radova u roku, ugovorena je kazna u visini od 2,5 % od ugovorene vrijednosti radova za svaki dan zakašnjenja. Imenovan je stručni nadzor nad izvođenjem radova. U lipnju 2023. ispostavljena je okončana situacija u iznosu od 60.979,40 eura s PDV-om te je sastavljen Zapisnik o primopredaji radova na izgradnji pješačke staze u Ulici Vladimira Nazora, koje su ovjerali izvoditelj radova, stručni nadzor i Općina. Završnim izvješćem o gradnji koji je nadzorni inženjer sastavio 30. lipnja 2023. utvrđeno je da se građevinski dnevnik vodio od 4. srpnja 2022. do 30. lipnja 2023. te da su radovi na izgradnji pješačke staze u Ulici Vladimira Nazora izvedeni u cijelosti prema pravilima struke i da nepravilnosti tijekom građenja nije bilo. U završnom izvješću nadzornog inženjera nije naveden razlog kašnjenja radova. Općina nije pratila izvršavaju li se radovi u ugovorenom roku te nije zatraženo plaćanje ugovorne kazne u slučaju prekoračenja roka za završetak radova. (točka 9. Nalaza)

Obveze Općine

Općina je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O OPĆINI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15) utvrđena je Općina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Brodsko-posavske županije. Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) te Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 3/24), koja je u primjeni od siječnja 2024., razvrstana je u treću skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Općina obuhvaća deset naselja s ukupno 4 871 stanovnikom (prema popisu stanovništva iz 2021.). Sjedište je Trg hrvatskog preporoda 1, Oriovac.

Prema odredbi članka 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), općine u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine ustrojen je Jedinstveni upravni odjel s dva odsjeka (Odsjek za lokalnu samoupravu te Odsjek za financije i proračun) u kojem je koncem 2023. bilo devet zaposlenika, od kojih osam na neodređeno i jedan na određeno vrijeme. Tijekom 2023. Općina je imala dva zaposlenika na javnim radovima. Od travnja 2022. do rujna 2023. na programu Zaželi radila su 32 zaposlenika.

Doneseni su Statut i Poslovnik Općinskog vijeća te drugi unutarnji akti. Statut Općine je u veljači 2021. usklađen s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 144/20). Prema odredbama Statuta, tijela Općine su Općinsko vijeće i općinski načelnik. Općinsko vijeće ima 13 vijećnika. Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna od svibnja 2021. i u vrijeme obavljanja revizije je općinski načelnik Antun Pavetić, koji dužnost obavlja profesionalno te, u skladu s odredbama članka 90.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, ostvaruje pravo na plaću i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava mu se u staž osiguranja.

Općina ima jednog proračunskog korisnika (dječji vrtić) u kojem su koncem 2023. bila 32 zaposlenika. Općina je jedini osnivač dva trgovačka društva (za komunalnu djelatnost te za reguliranje i poboljšavanje poslovanja u gospodarstvu) u kojima ima 100,0 % udjela u temeljnom kapitalu, dok u temeljnom kapitalu dva trgovačka društva ima suvlasničke udjele (u društvu za informativnu djelatnost i izdavaštvo 6,2 % te u društvu za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju 5,1 %). Također, Općina je jedini osnivač ustanove za obavljanje knjižnične djelatnosti.

Sustav unutarnjih kontrola

Općina je obvezna uspostaviti i razvijati sustav financijskog upravljanja i kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19) i Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16).

Prema odredbama članaka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

Općina je izradila Mapu poslovnih procesa te je pisanim procedurama, odlukama i pravilnicima uredila poslovne procese, u cilju uspostave sustava unutarnjih kontrola. Općina je, između ostalog, donijela Proceduru stvaranja ugovornih obveza, Proceduru o blagajničkom poslovanju Općine, Proceduru izdavanja i obračuna putnih naloga, Proceduru obračuna i naplate potraživanja, Proceduru upravljanja i raspolaganja nekretninama u vlasništvu Općine, Proceduru o obavljanju kontrole na licu mjesta kod primatelja transfera iz Proračuna Općine, Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga, Odluku o proceduri zaprimanja računa, njihove provjere i pravovremenog plaćanja, Odluku o korištenju službenih mobilnih telefona, Odluku o korištenju službenih automobila te Odluku o razvrstavanju dugotrajne nefinancijske imovine u proizvedenu dugotrajnu nefinancijsku imovinu ili sitni inventar te o jednokratnom ispravku vrijednosti proizvedene dugotrajne nefinancijske imovine.

U studenome 2019. donesen je Etički kodeks službenika i namještenika Općine, a u rujnu 2022. Kodeks ponašanja članova Općinskog vijeća Općine. Imenovana je osoba zadužena za nepravilnosti u cilju sprječavanja rizika nepravilnosti i poduzimanja mjera u slučaju utvrđenih nepravilnosti u radu Općine.

Unutarnja revizija nije ustrojena, a prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19), Općina nije obvezna ustrojiti unutarnju reviziju.

Općina je postupila u skladu s odredbama članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22), odnosno prije donošenja općih akata provela je savjetovanje s javnošću.

Registar rizika je ustrojen i donesena je Strategija upravljanja rizicima. Općina prati i izvještava o provođenju mjera za smanjenje rizika.

Općina provodi samoprocjenu funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola davanjem Izjave o fiskalnoj odgovornosti u skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23).

Prema Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2023. (prilog 1b), utvrđene su slabosti i nepravilnosti koje mogu utjecati na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava, a koje će biti otklonjene u skladu s Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2024. Navedenim Planom utvrđen je akcijski plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti koji sadrži popis potrebnih aktivnosti s očekivanim datumima otklanjanja (u travnju i lipnju 2024.) te odgovornom osobom koja je zadužena za njihovo otklanjanje. Slabosti i nepravilnosti utvrđene Izjavom o fiskalnoj odgovornosti za 2023. otklonjene su do isteka očekivanih datuma otklanjanja slabosti i nepravilnosti.

U skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti, Općina provjerava izjave o fiskalnoj odgovornosti proračunskog korisnika i trgovačkih društava u vlasništvu Općine te provodi formalnu i suštinsku kontrolu, o čemu sastavlja zapisnike o rezultatima provjere.

Općina je uspostavila sustav zaprimanja i slanja računa putem aplikacije e-račun te se računi ispisuju, obrađuju, knjiže i unose na plaćanje u sustav internetskog bankarstva.

Općina je putem objave podataka na svojim mrežnim stranicama uspostavila odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije te je objavila podatke o svom poslovanju. Na mrežnim stranicama su, između ostalog, objavljeni proračun (uključujući i proračunski vodič za građane), unutarnji akti, financijski izvještaji, strateški dokumenti i planovi, dokumenti vezani za javnu nabavu, natječaji, kao i druge informacije kako bi bile dostupne javnosti.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun i Odluka o izvršavanju proračuna za 2023. doneseni su u prosincu 2022. Proračunom su prihodi i primici planirani u iznosu od 7.124.714,01 euro, rashodi i izdaci u iznosu od 6.423.141,24 eura te je planirano pokriće manjka prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 701.572,77 eura.

U prosincu 2023. donesene su Izmjene i dopune Proračuna za 2023., prema kojima su prihodi i primici planirani u iznosu od 4.206.035,53 eura, što je 2.918.678,48 eura ili 41,0 % manje u odnosu na Proračun, rashodi i izdaci u iznosu od 3.504.462,76 eura, što je 2.918.678,48 eura ili 45,4 % manje u odnosu na Proračun te je planirano pokriće manjka prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 701.572,77 eura.

Vrijednosno značajnija odstupanja prihoda i primitaka planiranih Izmjenama i dopunama Proračuna u odnosu na Proračun, odnose se na smanjenje primitaka od financijske imovine i zaduživanja za 1.585.119,91 euro ili 82,9 % te prihoda od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 1.443.923,86 eura ili 39,1 % jer nisu realizirani projekti izgradnje Lovačkog doma u naselju Lužani i Poduzetničke zone Čaplja u Oriovcu (natječajni postupak nije završen). Smanjeni su i planirani rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 2.317.314,08 eura ili 80,7 % (najvećim dijelom zbog manje planiranih ulaganja u građevinske objekte) te izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova za 850.981,31 euro ili 68,5 % (dugoročni kredit od kreditnih institucija izvan javnog sektora nije realiziran).

Uz Proračun za 2023. donesene su projekcije za 2024. i 2025. Prema projekcijama, i za jednu i drugu godinu planirani su prihodi i primici u iznosu od 6.756.644,61 euro, rashodi i izdaci u iznosu od 6.058.579,70 eura te je planirano pokriće manjka prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 698.064,91 euro.

Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju Proračuna Općine za 2023., koji je donijelo Općinsko vijeće u svibnju 2023., a koji je objavljen na mrežnoj stranici Općine, prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 3.196.675,41 euro, što je 1.009.360,12 eura ili 24,0 % manje od planiranih Proračunom, a rashodi i izdaci u iznosu od 3.448.765,28 eura, što je 55.697,48 eura ili 1,6 % manje od planiranih Proračunom.

Proračun, Izmjene i dopune Proračuna te Godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna za 2023. sadrže prihode i primitke te rashode i izdatke Općine i proračunskog korisnika. Općina nema uspostavljen sustav riznice, odnosno proračunski korisnik posluje preko vlastitog žiroračuna. Namjenski prihodi proračunskog korisnika ostvareni u 2023. u iznosu od 293.977,96 eura nisu uplaćivani u proračun, a njihovo ostvarenje i utrošak Općina prati i kontrolira putem polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana proračunskog korisnika. Mjerila i način korištenja nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda Općina je utvrdila Pravilnikom o načinu korištenja nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda proračunskih korisnika Općine iz lipnja 2022. Proračunska zaliha, koja je Izmjenama i dopunama Proračuna za 2023. planirana u iznosu od 3.981,69 eura, nije korištena u 2023.

Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22) propisana je obveza donošenja planova razvoja i provedbenih programa jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. Razvojna strategija Općine od 2017. do 2025., između ostalog, sadrži analizu stanja, viziju, misiju, strateške ciljeve i mjere za ostvarenje strateških ciljeva te akcijski plan za provedbu mjera. Strateški ciljevi su razvoj i podrška poduzetništvu na području Općine, okolišno svjesna i infrastrukturno razvijena Općina te razvoj ljudskih potencijala i unaprjeđenje kvalitete života. U skladu s odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske te odredbama Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 89/18), u rujnu 2022. donesen je Provedbeni program Općine za razdoblje 2022. – 2025., a u siječnju 2024. doneseno je Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa za 2023.

Financijski izvještaji

Općina vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim tijelima u propisanom roku i objavljeni su na mrežnim stranicama Općine.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023. iskazani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Općine i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Općina financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 2.902.787,97 eura, što je 155.980,28 eura ili 5,1 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Znatno više ostvareni su prihodi od poreza za 306.877,94 eura ili 47,3 % zbog većeg ostvarenja prihoda od poreza, dok su znatno manje ostvareni prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 280.385,85 eura ili 18,0 % zbog manje ostvarenih pomoći na temelju prijenosa EU sredstava.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u eurima

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	648.858,60	955.736,54	147,3
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	1.556.169,84	1.275.783,99	82,0
3.	Prihodi od imovine	77.207,91	68.630,55	88,9
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	233.883,51	193.989,10	82,9
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	9.190,90	7.118,51	77,5
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	2.789,94	21.879,37	784,2
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	23.429,06	13.785,34	58,8
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	507.238,49	365.864,57	72,1
	Ukupni prihodi i primici	3.058.768,25	2.902.787,97	94,9

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 1.275.783,99 eura ili 44,0 %. Značajni su prihodi od poreza u iznosu od 955.736,54 eura ili 32,9 %.

Prihodi koji imaju propisanu namjenu odnose se na pomoći (bez sredstava fiskalnog izravnjanja), prihode od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, naknade za koncesije, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, naknade za grobno mjesto, vodnog doprinosa, šumskog doprinosa, turističke pristojbe, prihode od prodaje nefinancijske imovine, naknade za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske te primitke od zaduživanja. Ostvareni su u iznosu od 456.118,13 eura i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima iznosi 15,7 %. Utrošeni su za predviđene namjene.

Prihodi od poreza, ostvareni u iznosu od 955.736,54 eura, odnose se na prihode od poreza na dohodak u iznosu od 883.204,75 eura, poreza na promet nekretnina u iznosu od 61.593,07 eura te općinskih poreza u iznosu od 10.938,72 eura (porez na potrošnju 10.173,80 eura, porez na korištenje javnih površina 522,60 eura, porez na tvrtku (koji je ukinut) 159,27 eura i porez na kuće za odmor 83,05 eura). Prirez porezu na dohodak nije uveden. Poslove utvrđivanja i naplate poreza na potrošnju i poreza na kuće za odmor obavlja Porezna uprava, uz naknadu u visini od 5,0 % od ukupno naplaćenih prihoda, dok poslove utvrđivanja i naplate drugih općinskih poreza obavlja Jedinstveni upravni odjel Općine.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni u iznosu od 1.275.783,99 eura odnose se na tekuće pomoći u iznosu od 1.187.775,11 eura i kapitalne pomoći u iznosu od 88.008,88 eura.

Vrijednosno značajnije tekuće pomoći odnose se na pomoći iz državnog proračuna za fiskalno izravnaje u iznosu od 949.260,00 eura, koje su ostvarene na temelju Odluke o udjelu sredstava fiskalnog izravnaja za pojedinu općinu, grad i županiju u ukupnim sredstvima fiskalnog izravnaja s iznosom sredstava fiskalnog izravnaja za 2023. (Narodne novine 154/22) koju je donijelo Ministarstvo financija u prosincu 2022., pomoći Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike za provođenje projekta Zaželi – program zapošljavanja žena – faza III u iznosu od 114.625,32 eura te pomoći Ministarstva znanosti i obrazovanja za fiskalnu održivost dječjih vrtića u iznosu od 53.355,00 eura koje su ostvarene na temelju Odluke o dodjeli sredstava za fiskalnu održivost dječjih vrtića za pedagošku godinu 2023./2024. (Narodne novine 111/23) koju je donijela Vlada Republike Hrvatske u rujnu 2023.

Za provedbu projekta Zaželi – program zapošljavanja žena – faza III, Općina je u rujnu 2022. s Ministarstvom rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike te Hrvatskim zavodom za zapošljavanje zaključila ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava i u veljači 2023. dodatak navedenom ugovoru. Projekt je financiran iz Europskog socijalnog fonda u sklopu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., a za realizaciju projekta predviđena su bespovratna sredstva u iznosu od 196.677,95 eura. Projekt je završen u svibnju 2023. te je sastavljeno Završno izvješće o provedbi ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, koje je u lipnju 2023. dostavljeno Hrvatskom zavodu za zapošljavanje. Ukupno su ostvareni prihodi u iznosu od 193.296,50 eura (od čega u 2022. u iznosu od 78.671,18 eura). Na temelju kontrola zahtjeva za nadoknadu sredstava, Hrvatski zavod za zapošljavanje je troškove u iznosu od 36,49 eura ocijenio neprihvatljivim (mjesečni troškovi prijevoza) te ih nije doznačio Općini.

Vrijednosno značajnije kapitalne pomoći ostvarene su od Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije za financiranje projekta Izgradnja infrastrukture u Poduzetničkoj zoni Čaplja u Oriovcu u iznosu od 56.123,88 eura te za financiranje projekta Sanacija nerazvrstane ceste – Ulica Vladimira Becića u iznosu od 30.000,00 eura.

Projekt Izgradnja infrastrukture u Poduzetničkoj zoni Čaplja u Oriovcu financiran je u okviru Programa podrške gospodarskoj revitalizaciji Slavonije, Baranje i Srijema iz siječnja 2022. i u skladu s Odlukom o odabiru projekata koju je donijelo Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u svibnju 2022. U lipnju 2022. spomenuto Ministarstvo je s Općinom zaključilo ugovor o financiranju, prema kojem najviši iznos potpore iznosi 132.722,81 euro (s PDV-om). Za provedbu navedenog projekta ugovorena je ukupna vrijednost radova u iznosu od 87.030,94 eura. Općina je u srpnju i prosincu 2023. podnijela spomenutom Ministarstvu Zahtjev za plaćanje u ukupnom iznosu od 56.570,11 eura za izvršene ugovorene građevinsko-obrtničke radove. Prema odredbi članka 6. Ugovora o financiranju, rok za završetak svih aktivnosti i dostavu završnog izvješća je 31. prosinca 2024.

Projekt Sanacija nerazvrstane ceste – Ulica Vladimira Becića financiran je na temelju Odluke o odobravanju sredstava za financiranje projekta, koju je donijelo Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u rujnu 2023. U listopadu 2023. spomenuto Ministarstvo je s Općinom zaključilo ugovor o financiranju, prema kojem najviši iznos potpore iznosi 30.000,00 eura (s PDV-om). Za provedbu navedenog projekta ugovorena je ukupna vrijednost radova i usluga u iznosu od 49.031,25 eura, dok vrijednost izvedenih građevinsko-obrtničkih radova i izvršene usluge stručnog nadzora iznosi 47.373,84 eura (razlika između ugovorenih i izvršenih radova u iznosu od 1.657,41 euro odnosi se na manje izvedene građevinsko-obrtničke radove). Izvori financiranja su sredstva iz državnog proračuna u iznosu od 30.000,00 eura i sredstva Općine u iznosu od 17.373,84 eura. Općina je u studenome 2023. podnijela spomenutom Ministarstvu Zahtjev za plaćanje u iznosu od 30.000,00 eura, a u svibnju 2024. Završno izvješće o provedbi projekta.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 68.630,55 eura. Vrijednosno značajniji prihodi odnose se na prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske u iznosu od 38.167,10 eura, prihode od zakupa poslovnih prostora u iznosu od 15.553,14 eura, prihode od privremenog korištenja poslovnog prostora (društvenih domova) u iznosu od 8.687,57 eura te prihode od iznajmljivanja stanova u iznosu od 3.079,48 eura. Prihodi od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske ostvareni su na temelju provedenih javnih natječaja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske i jedanaest ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske zaključenih u prethodnim godinama na rok od 25 godina. Općina je u svibnju 2019. donijela Program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske na koji je u srpnju 2019. suglasnost dalo Ministarstvo poljoprivrede. Prihodi od zakupa poslovnog prostora ostvareni su na temelju provedenih javnih natječaja i osam ugovora o zakupu poslovnog prostora zaključenih u prethodnim godinama. Privremeno korištenje poslovnih prostora odnosi se na korištenje devet društvenih domova u vlasništvu Općine za potrebe održavanja prigodnih proslava. Naknade za korištenje društvenih domova utvrđene su Odlukom o načinu i uvjetima korištenja Društvenih domova na području Općine iz ožujka 2015. te izmjenama i dopunama navedene Odluke iz svibnja 2022. i prosinca 2022. Naknade su utvrđene u pojedinačnim iznosima od 35,00 eura do 670,00 eura po danu, ovisno o društvenom domu i vrsti prigode. Društveni domovi daju se na korištenje na temelju prethodno zaključenog ugovora o privremenom korištenju društvenog doma između Općine i korisnika.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 193.989,10 eura. Vrijednosno značajniji odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu od 159.108,19 eura, prihode s naslova osiguranja, naknade štete i totalne štete u iznosu od 11.391,42 eura, prihode od naslijeđene (ošasne) imovine (građevinski objekt i poljoprivredno zemljište) u iznosu od 10.930,68 eura te grobne naknade u iznosu od 4.133,59 eura.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 13.785,34 eura, a vrijednosno najznačajniji odnose se na prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Općine u iznosu od 10.998,01 euro na temelju provedenih javnih natječaja za prodaju poljoprivrednog zemljišta te zaključenih ugovora o prodaji poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Općine.

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu od 365.864,57 eura. Odnose se na kratkoročne zajmove od poslovne banke po ugovorima o faktoringu u iznosu od 166.539,96 eura, primljeni kratkoročni kredit od poslovne banke za financiranje tekuće likvidnosti i podmirenje obveza prema dobavljačima u iznosu od 132.994,69 eura, kratkoročne zajmove od trgovačkog društva izvan javnog sektora u iznosu od 44.500,00 eura te beskamatni zajam iz državnog proračuna u visini izvršenog povrata poreza na dohodak temeljem godišnje prijave za 2022. koji je izvršen tijekom 2023. u iznosu od 21.829,92 eura.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 3.215.621,62 eura, što je 40.502,52 eura ili 1,2 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Znatno više ostvareni su materijalni rashodi za 216.329,15 eura ili 21,8 % (u najznačajnijem dijelu zbog kupnje materijala i dijelova za tekuće i investicijsko održavanje koji je utrošen za sanaciju objekata nakon olujnog nevremena) te rashodi za zaposlene za 61.614,97 eura ili 23,0 % (zbog zapošljavanja 32 osobe na programu Zaželi).

Znatno manje ostvareni su izdaci za financijsku imovinu i otplatu zajmova za 260.516,05 eura ili 43,1 % zbog manjeg zaduženja po kreditima i faktoringu, rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 72.898,00 eura ili 13,4 % zbog manje provedenih projekata u 2023. te naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade za 61.648,89 eura ili 27,0 % zbog manjeg broja korisnika naknada.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u eurima

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	268.355,88	329.970,85	123,0
2.	Materijalni rashodi	991.327,76	1.207.656,91	121,8
3.	Financijski rashodi	22.165,72	22.460,84	101,3
4.	Subvencije	18.874,46	16.491,59	87,4
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	276.532,62	321.615,40	116,3
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	228.565,64	166.916,75	73,0
7.	Ostali rashodi	301.307,39	334.928,66	111,2
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	543.981,45	471.083,45	86,6
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	605.013,22	344.497,17	56,9
	Ukupni rashodi i izdaci	3.256.124,14	3.215.621,62	98,8
	Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)	3.058.768,25	2.902.787,97	94,9
	Manjak prihoda i primitaka	197.355,89	312.833,65	158,5

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim rashodima i izdacima imaju materijalni rashodi u iznosu od 1.207.656,91 euro ili 37,6 %, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 471.083,45 eura ili 14,7 %, izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 344.497,17 eura ili 10,7 % te ostali rashodi u iznosu od 334.928,66 eura ili 10,4 %.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 329.970,85 eura, a odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 221.234,32 eura (zaposlenici Jedinostvenog upravnog odjela u iznosu od 101.158,42 eura, osobe zaposlene na javnim radovima i programu Zaželi u iznosu od 98.955,48 eura te općinski načelnik u iznosu od 21.120,42 eura), doprinose na plaće u iznosu od 84.361,17 eura i druge rashode za zaposlene (prigodne godišnje nagrade, dar za djecu, naknada za topli obrok, jubilarna nagrada te otpremnina) u iznosu od 24.375,36 eura. Plaće su obračunane i isplaćene u skladu s propisima i unutarnjim aktima Općine.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.207.656,91 euro. Odnose se na rashode za usluge u iznosu od 938.910,91 euro, materijal i energiju u iznosu od 152.533,71 euro, ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 98.087,63 eura te naknade troškova zaposlenima u iznosu od 18.124,66 eura.

U okviru rashoda za usluge vrijednosno značajniji su rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 466.761,36 eura (vrijednosno značajniji su rashodi za redovno održavanje objekata u vlasništvu općine Oriovac i sanacije nakon olujnog nevremena u iznosu od 268.628,30 eura, uređenje poljskih puteva u iznosu od 71.046,05 eura, saniranje nerazvrstanih cesta u iznosu od 47.508,84 eura te održavanje javne rasvjete u iznosu od 10.641,02 eura), komunalne usluge u iznosu od 232.550,55 eura (vrijednosno značajniji su rashodi za košnju zelenih površina u iznosu od 88.864,28 eura, rashodi za usluge deratizacije i dezinsekcije u iznosu od 60.393,75 eura te rashodi za usluge odvoza i deponiranja otpada u iznosu od 22.755,92 eura), intelektualne i osobne usluge u iznosu od 93.939,28 eura (vrijednosno značajniji su naknada za umjetničko-glazbeni program na temelju Ugovora o umjetničkom nastupu povodom dana Općine u iznosu od 21.250,00 eura, usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja u iznosu od 18.611,91 euro, usluga izrade idejnog rješenja prometnog čvorišta Oriovac u iznosu od 11.475,00 eura, stručni nadzor nad izvođenjem radova u iznosu od 8.573,06 eura, konzultantske usluge za planiranje izgradnje Rekreativnog centra Čaplja i provedbu mjera odvojenog sakupljanja komunalnog otpada u iznosu od 6.500,00 eura, usluga izrade plana sanacije uklanjanja otpada odbačenog u okoliš u iznosu od 6.250,00 eura, ugovore o djelu za uređenje mjesnih domova i obavljanje poslova komunalnog redara u iznosu od 6.112,54 eura) te naknada za energetska uštedu električne energije u javnoj rasvjeti u iznosu od 57.817,32 eura.

Rashodi za materijal i energiju, u vrijednosno značajnijem dijelu odnose se na utrošenu električnu energiju i mrežarinu za javnu rasvjetu, upravnu zgradu i druge zgrade u vlasništvu Općine u iznosu od 60.454,08 eura te rashode za materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje građevinskih objekata (za sanaciju štete na objektima nakon olujnog nevremena) u iznosu od 57.152,54 eura.

U okviru ostalih nespomenutih rashoda poslovanja vrijednosno značajniji su rashodi za reprezentaciju u iznosu od 18.492,08 eura (nabava prehrambenih artikala i ugostiteljskih usluge), subvencije poljoprivrednicima i obrtnicima u iznosu od 14.732,23 eura, pražnjenje kontejnera životinjskog otpada u iznosu od 9.101,72 eura, ispitivanja uzoraka tla u iznosu od 7.886,70 eura, naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela u iznosu od 7.335,92 eura, naknada za poticanje smanjenja komunalnog otpada u iznosu od 7.173,25 eura, premije osiguranja imovine u iznosu od 6.437,27 eura, naknade za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta u iznosu od 5.363,85 eura te ukrasi za prigodno uređenje parka u iznosu od 4.913,12 eura.

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 22.460,84 eura, a odnose se na troškove faktoringa u iznosu od 6.711,94 eura, kamate za primljene kredite u iznosu od 6.160,58 eura, bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 5.042,39 eura te zatezne kamate u iznosu od 4.545,93 eura.

Rashodi za subvencije u iznosu od 16.491,59 eura odnose se na subvencije trgovačkom društvu u vlasništvu Općine za izradu razvojnih i strateških projekata te sufinanciranje troškova redovnog poslovanja (materijalnih troškova i troškova plaća) na temelju Ugovora o financijskoj pomoći za pokriće troškova rada u 2023. Sredstva su doznavačavana mjesečno na temelju zahtjeva za dodjelu sredstava s podacima o rashodima koji će se sufinancirati. Po isteku poslovne godine dostavljeno je Izvješće o utrošku dodijeljenih sredstava za 2023.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 321.615,40 eura, a vrijednosno značajnije odnose se na tekuće pomoći proračunskom korisniku (dječjem vrtiću) za financiranje redovne djelatnosti u iznosu od 290.039,18 eura i tekuće pomoći unutar općeg proračuna (za fiskalnu održivost podružnice dječjeg vrtića koji se nalazi na području druge jedinice lokalne samouprave) u iznosu od 22.804,43 eura.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima ostvareni su u iznosu od 166.916,75 eura. Odnose se na naknade građanima i kućanstvima u novcu u iznosu od 56.919,55 eura (za novorođeno dijete u iznosu od 23.624,63 eura, pomoći obiteljima i kućanstvima u iznosu od 18.961,22 eura i stipendije u iznosu od 14.333,70 eura) te naknade građanima i kućanstvima u naravi u iznosu od 109.997,20 eura (od čega su vrijednosno značajnije za sufinanciranje nabave knjiga i radnih bilježnica za učenike osnovnih škola u iznosu od 41.372,35 eura, jednokratne pomoći obiteljima u iznosu od 29.318,32 eura, za sufinanciranje čuvanja djece u privatnim obrtima u iznosu od 14.501,58 eura te troškove stanovanja u iznosu od 5.736,96 eura). Naknade građanima i kućanstvima planirane su i isplaćene prema Programu socijalne skrbi za 2023. Općinski načelnik je podnio Izvješće o izvršenju programa socijalne skrbi za 2023., koje je u svibnju 2024. prihvatilo Općinsko vijeće.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 334.928,66 eura, a odnose se na tekuće donacije u iznosu od 325.368,94 eura i kapitalne donacije u iznosu od 9.559,72 eura.

Vrijednosno značajnije tekuće donacije odnose se na donacije sportskim društvima u iznosu od 159.238,68 eura, udrugama u iznosu od 44.566,17 eura, Dobrovoljnom vatrogasnom društvu Oriovac u iznosu od 27.278,52 eura, Vatrogasnoj zajednici Općine u iznosu od 25.681,68 eura, Turističkoj zajednici Meridiana Slavonica u iznosu od 24.908,42 eura, kulturno-umjetničkim društvima u iznosu od 16.100,00 eura te Crvenom križu za redovan rad u iznosu od 10.000,00 eura.

Kapitalne donacije odnose se na donacije Turističkoj zajednici Meridiana Slavonica za provođenje projekta Šetnica Oriovac – Brodski Drenovac u iznosu od 6.994,06 eura te župnoj crkvi za nabavu rashladne opreme u iznosu od 2.565,66 eura.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 471.083,45 eura. Vrijednosno značajniji odnose se na ulaganja u građevinske objekte u iznosu od 366.072,48 eura, dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini u iznosu od 57.826,54 eura te nabavu postrojenja i opreme u iznosu od 25.253,06 eura. Vrijednosno značajniji rashodi za ulaganja u građevinske objekte odnose se na izgradnju ceste u Poduzetničkoj zoni Čaplja u iznosu od 82.429,43 eura, izgradnju pješačke staze u Ulici Vladimira Nazora u naselju Lužani u iznosu od 60.979,40 eura, izgradnju ceste u Ulici Ante Starčevića u Oriovcu u iznosu od 51.619,30 eura, uređenje pješačke staze u naselju Radovanje u iznosu od 38.420,12 eura, izgradnju pješačke staze i parkirališta u Vinogradskoj ulici u Oriovcu u iznosu od 36.240,45 eura te izgradnju biciklističke staze Oriovac-Brodski Stupnik u iznosu od 35.060,90 eura. Vrijednosno značajniji rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini odnose se na radove na uređenju društvenog doma u naselju Bečić u iznosu od 29.316,17 eura i objekta Stara škola (višenamjenski objekt koji uključuje dnevni boravak za mlade, multifunkcionalnu dvoranu, muzejsku postavu, knjižnicu i čitaonicu te galerijski prostor, a bit će dostupan organizacijama civilnog društva, obrazovnim institucijama, kulturnim ustanovama, lokalnim udrugama te javnim i privatnim institucijama koje će ga koristiti za sastanke, edukacije, radionice i kulturna događanja) u naselju Slavonski Kobaš u iznosu od 25.248,60 eura. Vrijednosno značajniji rashodi za nabavu postrojenja i opreme odnose se na opremanje dječjih igrališta na području Općine (naselja Lužani, Oriovac i Slavonski Kobaš) u iznosu od 17.325,00 eura te nabavu opreme za društveni dom u naselju Malino u iznosu od 2.565,66 eura.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 344.497,17 eura odnose se na otplatu glavnica dva primljena kratkoročna kredita od poslovne banke iz 2022. i 2023. za financiranje vlastitog sudjelovanja u projektima i održavanje tekuće likvidnosti u iznosu od 166.190,12 eura, otplatu faktoringa u iznosu od 134.979,69 eura te otplatu beskamatnog zajma primljenog iz državnog proračuna na ime povrata poreza na dohodak po godišnjoj prijavi za 2021. u iznosu od 43.327,36 eura.

Općina je u srpnju 2022. s poslovnom bankom zaključila ugovor o kratkoročnom kreditu u iznosu od 147.000,00 eura, a u svibnju 2023. u iznosu od 133.000,00 eura. Ugovori su zaključeni s rokom povrata do 12 mjeseci. Odluke o kratkoročnom zaduženju donijelo je Općinsko vijeće. Krediti su pribavljeni u svrhu osiguranja sredstava za podmirenje obveza prema dobavljačima i održavanje tekuće likvidnosti. Ugovoreno je korištenje kredita na temelju zahtjeva Općine, isplatom na račun dobavljača na temelju valjane dokumentacije. Kredit iz 2022. vraćen je u cjelokupnom iznosu u kolovozu 2023., a kredit iz 2023. u svibnju 2024.

Općina je u 2022. i 2023., zbog nemogućnosti podmirivanja dospjelih obveza prema dobavljaču u iznosu od 261.472,23 eura, zaključila dva ugovora o faktoringu prema kojima je dobavljač svoja potraživanja od Općine ustupio društvu za faktoring kao novom vjerovniku, a Općina se obvezala da će, umjesto dobavljaču, dospjele obveze u visini ustupljenih potraživanja podmiriti navedenom društvu. Na temelju dva ugovora o cesiji iz kolovoza 2022. i kolovoza 2023. društvo za faktoring je poslovnoj banci ustupilo navedena potraživanja prema Općini. Prema ugovoru o cesiji iz 2022. ugovoreno je plaćanje u deset obroka, od kojih posljednji dospijeva u lipnju 2023., dok je prema ugovoru iz 2023. ugovoreno plaćanje u 12 obroka, od kojih posljednji dospijeva u srpnju 2024. Općina je u cijelosti podmirila obveze u ukupnom iznosu od 261.472,23 eura.

Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima za 2023. iznosi 312.833,65 eura. Preneseni manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iz 2022. iznosi 197.355,89 eura, a iz prethodnih godina 785.260,34 eura, što ukupno iznosi 982.616,23 eura te je tijekom 2023. uvećan za korekciju u iznosu od 171,34 eura zbog otpisa obveza i iznosi 982.787,57 eura. Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 1.295.621,22 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 8.858.310,54 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2023.

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	7.244.456,87	7.331.163,55	101,2
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	50.601,90	50.601,89	100,0
1.2.	Građevinski objekti	6.253.163,81	6.347.837,18	101,5
1.3.	Postrojenja i oprema	166.937,34	137.180,06	82,2
1.4.	Prijevozna sredstva	29.636,85	1.858,20	6,3
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	718.822,20	768.696,75	106,9
1.6.	Druga nefinancijska imovina	25.294,77	24.989,47	98,8
2.	Financijska imovina	1.589.818,01	1.527.146,99	96,1
2.1.	Novčana sredstva	41.517,93	10.421,50	25,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	92.230,02	135.841,34	147,3
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	547.688,67	553.383,17	101,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	887.615,75	806.683,75	90,9
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	5.047,15	5.098,74	101,0
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	15.718,49	15.718,49	100,0
	Ukupno imovina	8.834.274,88	8.858.310,54	100,3
3.	Obveze	1.461.746,56	1.747.048,09	119,5
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	800.966,59	1.188.073,27	148,3
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	434.165,19	382.996,22	88,2
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	226.614,78	175.978,60	77,7
4.	Vlastiti izvori	7.372.528,32	7.111.262,45	96,5
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	8.834.274,88	8.858.310,54	100,3
	Izvanbilančni zapisi	0,00	371.382,78	-

Koncem 2023. nefinancijska imovina iskazana je u vrijednosti od 7.331.163,55 eura i u odnosu na stanje iskazano početkom godine veća je za 86.706,68 eura ili 1,2 %. Znatno je veća vrijednost građevinskih objekata za 94.673,37 eura ili 1,5 % u najznačajnijem dijelu zbog ulaganja u uređenje društvenog doma u naselju Bečić i objekta Stara škola u naselju Slavonski Kobaš. Znatno manja je vrijednost prijevoznih sredstava za 27.778,65 eura ili 93,7 % zbog prijenosa vrijednosti prijevoznih sredstava koje je koristio Vlastiti pogon za obavljanje komunalnih djelatnosti u imovinu trgovačkog društva za komunalne usluge u vlasništvu Općine.

Općina je donijela Strategiju upravljanja imovinom za razdoblje od 2023. do 2029., Plan upravljanja imovinom u vlasništvu Općine za 2023. te Izvešće o provedbi Plana upravljanja imovinom u vlasništvu Općine u 2023. Navedena Strategija određuje dugoročne ciljeve i smjernice za upravljanje i raspolaganje imovinom u vlasništvu Općine radi osiguranja održivog, učinkovitog i transparentnog upravljanja imovinom Općine.

Također, Strategijom su utvrđene misija, vizija i strateški ciljevi upravljanja općinskom imovinom koji se odnose na aktivaciju neiskorištene imovine putem zakupa, snimanje, popis i ocjenu realnog stanja imovine, izradu prijedloga novih akata za poboljšanje upravljanja općinskom imovinom, ustroj, vođenje i redovno ažuriranje interne evidencije općinske imovine, dostavljanje podataka o promjenama na imovini u Središnji registar državne imovine te poboljšanje informatizacije i digitalizacije u smislu podrške učinkovitom upravljanju općinskom imovinom. Prema Izvješću o provedbi Plana upravljanja imovinom Općine u 2023. Općina je tijekom godine uložila značajna sredstva za uređenje i opremanje poslovnih prostora koji se daju u zakup, Odlukom o davanju na povremeno korištenje prostora u vlasništvu Općine utvrđeni su uvjeti i način davanja imovine na korištenje, riješeni su imovinskopравни odnosi vezani za građevinsko zemljište za izgradnju Poduzetničke zone Čaplja, postupljeno je prema zahtjevima mještana vezano za usklađivanja stanja imovine u katastru i gruntovnici te ucertavanje kuća po izvršenoj legalizaciji objekata, provedeno je utvrđivanje stvarnog stanja nekretnina u kojima se Općina vodi kao vlasnik/suvlasnik te su u tu svrhu izrađeni geodetski elaborati koji su predani u nadležni općinski sud.

Vrijednost građevinskih objekata iskazana je u iznosu od 6.347.837,18 eura i odnosi se na ceste u iznosu od 3.798.512,40 eura, ostale građevinske objekte (plinska, vodovodna i kanalizacijska mreža, javna rasvjeta, sportski i rekreacijski objekti i tereni, groblja i drugo) u iznosu od 3.058.939,53 eura, poslovne objekte (zgrada Općine, društveni domovi, kino dvorana, mrtvačnice i drugo) u iznosu od 2.146.458,41 euro te stambene objekte u iznosu od 239.886,80 eura, umanjeno za ispravak vrijednosti u iznosu od 2.895.959,96 eura. Obavljanje komunalnih djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje na području Općine povjereno je javnom isporučitelju vodnih usluga koji je u suvlasništvu Općine. Do vremena obavljanja revizije (listopad 2024.) Općina nije vodne građevine u svom vlasništvu prenijela na isporučitelja vodnih usluga. Prema odredbama članka 89. Zakona o vodnim uslugama (Narodne novine 66/19), jedinice lokalne samouprave koje su izravni vlasnici komunalnih vodnih građevina i zemljišta pod njima, a nisu ih prenijele u vlasništvo javnog isporučitelja vodnih usluga, dužne su ih prenijeti u vlasništvo društva preuzimatelja u roku od 90 dana od stupanja na snagu Uredbe o uslužnim područjima (Narodne novine 147/21, 40/22 – Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske i 23/23 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), koja je stupila na snagu u siječnju 2022., a ukinuta Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske u srpnju 2023. U lipnju 2023. Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o uslužnim područjima (Narodne novine 70/23), koja je stupila na snagu 15. srpnja 2023. Prema navedenoj Uredbi, društvo preuzimatelj na uslužnom području 20, koje obuhvaća i Općinu, je Vodovod d.o.o., Slavonski Brod.

Postrojenja i oprema u iznosu od 137.180,06 eura odnose se na opremu za dječja igrališta i društvene domove te opremu za odlaganje komunalnog otpada u iznosu od 356.114,99 eura, uredsku opremu i namještaj (uredski namještaj, računala i računalna oprema) u iznosu od 214.056,72 eura, opremu za održavanje i zaštitu (oprema za grijanje i hlađenje) u iznosu od 32.817,33 eura te komunikacijsku opremu (telefoni, telefaks i uređaji za bežičnu internetsku mrežu) u iznosu od 29.278,30 eura, umanjeno za ispravak vrijednosti u iznosu od 495.087,28 eura.

Vrijednost nefinancijske imovine u pripremi iskazana je u iznosu od 768.696,75 eura, a vrijednosno značajnija odnosi se na izgradnju i opremanje reciklažnog dvorišta u iznosu od 347.253,61 euro, izgradnju ceste u Ulici Vladimira Nazora u iznosu od 82.942,06 eura, energetske obnovu kino dvorane u iznosu od 81.031,17 eura, energetske obnovu stambenih zgrada u vlasništvu Općine u iznosu od 72.457,27 eura, izgradnju parkirališta u Ulici Vladimira Nazora u iznosu od 66.283,09 eura, energetske obnovu Dječjeg vrtića Ivančica u iznosu od 62.712,29 eura te rekonstrukciju zgrade Dječjeg vrtića Ivančica u iznosu od 31.536,64 eura.

Financijska imovina u iznosu od 1.527.146,99 eura odnosi se na potraživanja u iznosu od 947.623,83 eura, dionice i udjele u glavnici u iznosu od 553.383,17 eura, rashode budućih razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu od 15.718,49 eura te novac u banci u iznosu od 10.421,50 eura. Vrijednost dionica i udjela u glavnici u iznosu od 553.383,17 eura odnosi se na osnivački udjel u temeljnom kapitalu trgovačkog društva za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju u iznosu od 539.223,21 euro ili 5,1 %, trgovačkog društva za informativnu djelatnost i izdavaštvo u iznosu od 8.851,04 eura ili 6,2 %, trgovačkog društva za komunalnu djelatnost u iznosu od 2.654,46 eura ili 100,0 % te trgovačkog društva za reguliranje i poboljšavanje poslovanja u gospodarstvu u iznosu od 2.654,46 eura ili 100,0 %,

Koncem 2023. ukupna potraživanja iskazana su u iznosu od 1.072.507,53 eura, od čega se na ispravak vrijednosti odnosi 124.883,70 eura te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 947.623,83 eura. U odnosu na stanje početkom godine ukupna potraživanja manja su za 37.269,09 eura ili 3,8 %. Potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 806.683,75 eura (vrijednosno značajnija potraživanja odnose se na potraživanja od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske u iznosu od 588.296,23 eura), druga potraživanja u iznosu od 135.136,76 eura (vrijednosno najznačajnija odnose se na potraživanja za dane predujmove dobavljačima za nabavu roba i usluga u iznosu od 130.374,88 eura), potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 5.098,74 eura te potraživanja od zaposlenih u iznosu od 704,58 eura. Prema obveznim analitičkim podacima iz Bilance sa stanjem na dan 31. prosinca 2023., od ukupnih potraživanja u iznosu od 1.072.507,53 eura, dospjela su potraživanja u iznosu od 298.497,27 eura ili 27,8 %.

Koncem 2023. ukupne obveze iskazane su u iznosu od 1.747.048,09 eura, a odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 1.188.073,27 eura (vrijednosno značajnije su obveze za materijalne rashode u iznosu od 939.516,43 eura), obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 382.996,22 eura (vrijednosno značajnije odnose se na obveze za izgradnju infrastrukture u Poduzetničkoj zoni Čaplja u iznosu od 82.429,43 eura, izgradnju pješačke staze u Ulici Vladimira Nazora u naselju Lužani u iznosu od 60.979,40 eura i izgradnju ceste u Ulici Ante Starčevića u Oriovcu u iznosu od 51.619,30 eura) te obveze za kredite i zajmove u iznosu od 175.978,60 eura. Dospjele obveze iznose 1.483.218,81 euro.

Koncem 2023. stanje izvanbilančnih zapisa iskazano je u iznosu od 371.382,78 eura, a odnosi se na instrumente osiguranja plaćanja (dani u iznosu od 358.000,00 eura i primljeni u iznosu od 2.000,00 eura) iskazane po netonačelu u iznosu od 356.000,00 eura te tuđu imovinu dobivenu na korištenje u iznosu od 15.382,78 eura.

Javna nabava

Općina je donijela Plan nabave za 2023. te dvije izmjene i dopune Plana nabave. Planom nabave planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 2.580.782,00 eura. Posljednjim izmjenama i dopunama Plana nabave iz prosinca 2023. planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 663.026,21 euro bez PDV-a (od čega se na vrijednost javne nabave odnosi 66.650,00 eura, a jednostavne nabave 596.376,21 euro).

Plan nabave, izmjene i dopune Plana nabave te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u standardiziranom obliku u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske i na mrežnim stranicama Općine. Također, na mrežnim stranicama Općine objavljeni su pravilnici o provedbi postupaka jednostavne nabave iz lipnja 2017. i listopada 2023. te obavijest da nema gospodarskih subjekata s kojima Općina ne smije zaključivati ugovore o javnoj nabavi.

Tijekom 2023. poništen je otvoreni postupak javne nabave radova za izgradnju cestovne infrastrukture u Poduzetničkoj zoni Čaplja jer su utvrđeni značajni nedostaci u tehničkom dijelu dokumentacije o nabavi (Troškovnik i Projektni dio dokumentacije) zbog kojih se ukazala potreba za izmjenom dokumentacije o nabavi. Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave iz lipnja 2017. propisano je da se nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti manje od 100.000,00 kn provodi ispostavljanjem narudžbenice ili zaključivanjem ugovora s jednim gospodarskim subjektom po vlastitom izboru, a nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti od 100.000,00 kn do 200.000,00 kn odnosno radova procijenjene vrijednosti od 100.000,00 kn do 500.000,00 kn upućivanjem poziva na dostavu ponuda najmanje tri gospodarska subjekta. Rok za dostavu ponuda iznosi najmanje deset dana od dana upućivanja poziva na dostavu ponuda. Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga iz listopada 2023., propisano je da se nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti manje od 13.200,00 eura provodi ispostavljanjem narudžbenice ili zaključivanjem ugovora s jednim gospodarskim subjektom po vlastitom izboru, a nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti od 13.200,00 eura do 26.540,00 eura odnosno radova procijenjene vrijednosti od 13.200,00 eura do 66.360,00 eura upućivanjem poziva na dostavu ponuda najmanje tri gospodarska subjekta. Općina može za nabavu roba, radova i usluga objaviti poziv na dostavu ponuda na svojim mrežnim stranicama i/ili u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2023., vrijednost jednostavne nabave iznosi 2.198.900,29 eura (bez PDV-a), od čega su usluge u vrijednosti od 797.847,03 eura, radovi u vrijednosti od 707.167,75 eura te robe u vrijednosti od 693.885,51 euro. Tijekom 2023., osim poništenog otvorenog postupaka javne nabave radova za izgradnju cestovne infrastrukture u Poduzetničkoj zoni Čaplja, Općina nije provodila druge postupke javne nabave.

Pregledano je 13 postupaka jednostavne nabave procijenjene vrijednosti od 348.622,28 eura bez PDV-a. Nakon provedenih postupaka nabave, u 2023. s izabranim dobavljačima zaključeni su ugovori u ukupnoj vrijednosti od 338.014,05 eura bez PDV-a. Nabave su obavljene prema odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave iz lipnja 2017. i listopada 2023.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 12. veljače 2024. do 25. travnja 2025.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Općine.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 131. – 140. (Narodne novine 144/21)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015.)
5. Uputa o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske (Ministarstvo financija, siječanj 2018.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17, 138/20, 151/22 i 114/23)
3. Zakon o fiskalnoj odgovornosti, članak 34.
4. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, članak 3.
5. Zakon o pravu na pristup informacijama
6. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11, 64/15 i 112/18)
7. Zakon o poljoprivrednom zemljištu, članak 49. (Narodne novine 20/18, 115/18, 98/19 i 57/22)
8. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16, 101/17, 114/22 i 114/23)
9. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, članci 48., 56. i 90.a
10. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)

11. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10 i 10/23)
12. Zakon o komunalnom gospodarstvu, članci 44. – 50. i 64. – 102. (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20)
13. Zakon o vodama, članci 26. – 30. i 234. (Narodne novine 66/19, 84/21 i 47/23)
14. Zakon o vodnim uslugama, članak 89.
15. Zakon o udrugama, članci 33. i 34. (Narodne novine 74/14, 70/17, 98/19 i 151/22)
16. Zakon o sportu (Narodne novine 141/22)
17. Zakon o socijalnoj skrbi, članci 17. i 41. (Narodne novine 18/22, 46/22, 119/22 i 71/23)
18. Zakon o grobljima (Narodne novine 19/98, 50/12 i 89/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
19. Zakon o procjeni vrijednosti nekretnina (Narodne novine 78/15)
20. Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, članak 391. (Narodne novine 91/96, 68/98, 137/99 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 22/00 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14, 81/15 – pročišćeni tekst i 94/17 – ispravak)
21. Zakon o vatrogastvu (Narodne novine 125/19 i 114/22)
22. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19)
23. Zakon o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 52/18)
24. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22)
25. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
26. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13, 102/17, 1/20 i 147/20)
27. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23)
28. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (lipanj 2017.)
29. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga (listopad 2023.)
30. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21)
31. Uredba o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru (Narodne novine 11/15)
32. Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19)
33. Naputak o načinu isplate beskamatnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (Narodne novine 46/20, 5/21 i 73/21)
34. Statut (srpanj 2009., ožujak 2013., siječanj 2018., ožujak 2020., veljača 2021. i srpanj 2022.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Općine. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Općine. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije (djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, zaduživanje i pozajmljivanje, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava). Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima i pribavljena su obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2015.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje, naplatu potraživanja, obavljanje komunalnih djelatnosti, rashode, obveze i manjak prihoda, upravljanje imovinom i javnu nabavu.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Propisan je, između ostalog, odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru. Prema odredbama članaka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva kao što su obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva, a uspostavljaju se kao prethodne i naknadne kontrole o čijim oblicima odlučuje odgovorna osoba institucije uvažavajući posebnosti poslovanja institucije i poštivanje načela razdvajanja dužnosti.

Procedurom stvaranja ugovornih obveza iz siječnja 2015. utvrđen je način prikupljanja potreba za nabavu roba, radova i usluga, obveze i odgovornosti sudionika u procesu planiranja i odobrenja nabave te tijekom kolanja dokumentacije, a Odlukom o proceduri zaprimanja računa, njihove provjere i pravovremenog plaćanja iz siječnja 2015. uređeno je postupanje s ulaznim računima, od zaprimanja do njegova plaćanja. Općina nije pisanim procedurama uredila aktivnosti i definirala sudionike u vezi s preuzimanjem isporučene robe, izvršene usluge ili izvedenih radova. Prema Proceduri stvaranja ugovornih obveza iz siječnja 2015., potrebu za pokretanje postupka ugovaranja nabave roba, radova i usluga mogu iskazati općinskom načelniku svi zaposlenici Općine, osim ako posebnim propisom ili Statutom Općine nije drukčije određeno. Ako je predložena ugovorna obveza u skladu s važećim proračunom i planom nabave Općine za tekuću godinu, općinski načelnik donosi odluku o pokretanju postupka nabave, odnosno stvaranju ugovorne obveze. Uvidom u ispostavljene narudžbenice, ulazne račune i zapisnike svu nabavu roba, radova i usluga inicirao je općinski načelnik, koji ujedno obavlja i postupke odobrenja iskazanih potreba i nastanka obveza, pri čemu nije poštovano načelo razdvajanja dužnosti. Uz navedeno, svu isporučenu robu, obavljene radove ili izvršene usluge zaprima općinski načelnik.

Prema odredbi članka 4. Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, okvir za razvoj sustava unutarnjih kontrola sadrži razradu pet međusobno povezanih komponenti unutarnjih kontrola, koje se temelje na Međunarodnom okviru za unutarnju kontrolu: kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacija, praćenje i procjena. Prema Okviru za razvoj sustava unutarnjih kontrola, koji je prilog 1 navedenog Pravilnika, točki 3.2. Razdvajanje dužnosti, ključni zahtjevi u vezi s razdvajanjem dužnosti odnose se na primjenu načela razdvajanja dužnosti na način da niti jedan pojedinac nije istovremeno odgovoran za pokretanje, odobrenje i evidentiranje transakcije, plaćanje, usklađivanje te pregledavanje izvješća. U slučaju da nije moguće primijeniti načelo razdvajanja dužnosti zbog ograničenog broja zaposlenika, rukovoditelji su dužni utvrditi druge mjere kako bi se smanjila izloženost riziku da jedna osoba bude u situaciji učiniti i sakriti pogreške, nepravilnosti i prijevare u obavljanju svojih dužnosti.

Državni ured za reviziju nalaže primjenu Procedure stvaranja ugovornih obveza u dijelu koji se odnosi na iskazivanje potreba za pokretanjem postupka ugovaranja nabave roba, radova i/ili usluga te pisanim procedurama urediti postupke i aktivnosti u vezi s preuzimanjem robe, radova i usluga uz primjenu načela razdvajanja dužnosti u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

Općina se u poslovanju nije u cijelosti pridržavala aktivnosti iz Odluke o proceduri zaprimanja računa, njihove provjere i pravovremenog plaćanja.

Kod kontrole ulaznih računa, Općina ne primjenjuje donesenu Odluku o proceduri zaprimanja računa, njihove provjere i pravovremenog plaćanja iz siječnja 2015. Navedenom Odlukom predviđene su dvije vrste kontrola ulaznih računa. Suštinsku kontrolu, koja obuhvaća provjeru odgovara li isporučena roba, obavljena usluga i/ili izvedeni radovi vrsti, količini, kvaliteti i drugim specifikacijama iz ugovora i/ili narudžbenice te kompletiranje računa s popratnom dokumentacijom, između ostalog, otpremnicom, provode zaposlenici Odsjeka za lokalnu samoupravu ovisno o vrsti predmeta nabave, dok računovodstvenu kontrolu, koja obuhvaća provjeru računске ispravnosti, postojanje poveznice na broj ugovora/narudžbenice te popratne dokumentacije, provodi voditeljica Odsjeka za financije i proračun. Navedenom Odlukom nije utvrđeno na koji se način potvrđuje da su suštinska i računovodstvena kontrola obavljene (primjerice, potpisom na računu ili na drugi odgovarajući način). Prema spomenutoj Odluci, odobrenje za plaćanje računa daje općinski načelnik nakon obavljene suštinske i računovodstvene kontrole. Na ulaznim računima naveden je broj ulaznog računa (iz knjige ulaznih računa) i ovjera općinskog načelnika, ali ulazni računi nemaju potvrdu da je provedena suštinska i računovodstvena kontrola. S obzirom na to da je revizijskim postupcima utvrđeno, između ostalog, i da pojedini računi ne sadrže podatke o vrsti, količini i jediničnim cijenama, ne može se potvrditi da je evidentiranje poslovnih promjena obavljeno na temelju vjerodostojnih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava, odnosno da su provedene propisane kontrole ulaznih računa.

Uz račune dobavljača u većini slučajeva Općina ne prilaže primku, otpremnicu ili drugi odgovarajući dokument potpisan od osobe zadužene za zaprimanje robe u Općini i dobavljača iz kojeg je vidljivo da je prilikom preuzimanja robe utvrđena količina, stanje i kvaliteta zaprimljene robe.

O preuzimanju robe, usluga i radova općinski načelnik sastavlja zapisnik koji jednostrano ovjerava, a da zapisnik ne sadrži i ovjeru dobavljača, odnosno isporučitelja. U većini slučajeva u navedenim zapisnicima nije jasno utvrđena vrsta, količina i jedinična cijena preuzete robe, isporučene usluge ili izvedenih radova. Navedeno se provjerava i pitanjima broj 42 i 43 Upitnika o fiskalnoj odgovornosti (iz primke, otpremnice i drugog odgovarajućeg dokumenta potpisanog od skladištara ili druge osobe zadužene za zaprimanje robe i dobavljača vidljivo je da je prilikom preuzimanja robe utvrđena količina, stanje i kvaliteta zaprimljene robe te postoji izvještaj o obavljenoj usluzi, odnosno druga vrsta pisanog odobrenja ili dokumentacije kojom se potvrđuje izvršenje usluge) na koja je Općina potvrdno odgovorila i priložila jednostrano sastavljene zapisnike, iako navedeni zapisnici ne sadrže potpis dobavljača i u pojedinim slučajevima utvrđenu količinu, stanje i kvalitetu zaprimljene robe, usluga ili radova, a skladištar ili druga osoba zadužena za zaprimanje robe nije definirana, već robu, usluge i radove preuzima općinski načelnik (nakon što je nabavu inicirao i odobrio). Iz navedenog proizlazi da se iz navedenih zapisnika o primopredaji robe, usluga i radova ne može nedvosmisleno potvrditi nastali poslovni događaj. Načelo dvostrukog potpisa nije implementirano za financijske transakcije.

U okviru komponente 3. Kontrolne aktivnosti, Okvira za razvoj sustava unutarnjih kontrola, koji je prilog 1 Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, točke 3.3. Postupci odobrenja, sadržani su ključni zahtjevi pri provođenju postupaka odobrenja na način da se transakcije i poslovni događaji koji imaju financijske učinke provode tek nakon što su provedene provjere zakonitosti i regularnosti predložene transakcije, raspoloživosti financijskih sredstava, ekonomske isplativosti te odobrene od strane osoba kojima je to u djelokrugu ovlasti, a načelo dvostrukog potpisa treba biti implementirano za sve financijske transakcije i aktivnosti koje imaju financijske učinke.

Prema odredbama članka 7. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, odgovorna osoba institucije odgovorna je za razvoj učinkovitog i djelotvornog sustava unutarnjih kontrola unutar institucije.

Dobro organiziran sustav financijskog upravljanja i kontrola povećava vjerojatnost da će informacije o financijskom položaju i uspješnosti poslovanja biti realno i objektivno iskazane u financijskim izvještajima te sredstva korištena racionalno i učinkovito.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi kontrolu ulaznih računa ovjerom od najmanje dva izvršitelja u cilju primjene načela dvostrukog potpisa i evidentiranja poslovnih promjena na temelju vjerodostojnih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Odluke o proceduri zaprimanja računa, njihove provjere i pravovremenog plaćanja. Nadalje, nalaže prilikom zaprimanja robe, radova ili usluga pribaviti primku, otpremnicu ili drugi odgovarajući dokument ovjeren od dobavljača iz kojeg se jasno može utvrditi količina, stanje i kvaliteta zaprimljene robe, radova i/ili usluga u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru. Također, Državni ured za reviziju nalaže primjenjivati donesena pravila i unutarnje akte kojima su uređena pravila postupanja za poslovne procese u cilju uspostave učinkovitog sustava unutarnjih kontrola radi osiguranja pravilnosti u poslovanju, zaštite sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete računovodstveno financijskog poslovanja Općine, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

Općina je obvezna provoditi samoprocjenu rada i kontrola, između ostalog, popunjavanjem Upitnika o fiskalnoj odgovornosti. Na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti za 2023., općinski načelnik je sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2023. Navedenom Izjavom izjavljuje da su u sustavu unutarnjih kontrola utvrđene slabosti i nepravilnosti koje mogu utjecati na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava, a odnose se na područje računovodstva (s dužnicima su djelomično usklađeni podaci o potraživanjima na datum 31. listopada) i područje upravljanja imovinom (djelomično je ustrojen registar imovine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji sadrži podatke i informacije propisane za Središnji registar državne imovine, djelomično je utvrđena namjena nekretnina s kojima se upravlja i raspolaže te za nekretnine kojima je definirana namjena djelomično je utvrđeno jesu li u funkciji ili ne, odnosno koriste li se ili ne u skladu s namjenom). Kod ostalih područja u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola nisu utvrđene slabosti i nepravilnosti, iako su revizijom utvrđene nepravilnosti u područjima planiranja proračuna (u dijelu da nije donesen akt o sukcesivnom pokriću manjka iz prethodnih godina koji sadrži analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja, odgovorne osobe za provedbu mjera te očekivani financijski i ekonomski učinak), izvršavanja proračuna (u dijelu da nisu poduzimane potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka, da isplata sredstava nije obavljena na temelju vjerodostojne dokumentacije, da korisnici kojima su dodijeljena proračunska sredstva nisu dostavili izvješća o utrošku, da nisu zaključeni ugovori o dodijeljenim sredstvima neprofitnim organizacijama te da nisu obavljane kontrole na licu mjesta), javne nabave (u dijelu da Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma ne sadrži podatke u skladu s propisima o javnoj nabavi) te računovodstva (između ostalog, da izvještaj o obavljenom popisu ne sadrži popis svih potraživanja i obveza po pojedinom vjerovniku, odnosno dužniku te da analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine nije usklađena s glavnom knjigom), a na koje je u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti za 2023. dan potvrđan odgovor ili odgovor kako pitanje nije primjenjivo za Općinu.

Odredbom članka 7. Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila, propisano je, između ostalog, da Upitnik obuhvaća pitanja iz područja planiranja, izvršavanja, javne nabave, računovodstva, izvještavanja, transparentnosti, upravljanja imovinom i druga pitanja na temelju propisanoga zakonodavnog okvira. Na temelju pitanja iz Upitnika provodi se samoprocjena rada sustava po područjima kojoj je cilj utvrditi koriste li se sredstva zakonito, namjenski i svrhovito te funkcionira li sustav unutarnjih kontrola učinkovito i djelotvorno. Prema odredbi članka 8., stavka 3. navedene Uredbe, potvrđan odgovor daje se onda ako su usvojeni potrebni procesi, procedure, odnosno kontrole te ako postoje potrebni pisani dokumenti ili interni akti koji su primijenjeni u najmanje 98,0 % poslovnih aktivnosti obuhvaćenih uzorkom na koje se pitanje odnosi.

S obzirom na to da su revizijom utvrđene nepravilnosti za koje su u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti dani potvrđni odgovori, Državni ured za reviziju nalaže više pozornosti posvetiti samoprocjeni rada sustava financijskog upravljanja i kontrola prilikom popunjavanja navedenog Upitnika u skladu s Uredbom o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila.

2. Planiranje i izvršenje proračuna

2.1. Doneseni su Proračun, Izmjene i dopune Proračuna za 2023., Odluka o izvršavanju proračuna za 2023. te projekcije za 2024. i 2025.

- Planiranje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka

Proračunom za 2023. prihodi i primici planirani su u iznosu od 7.124.714,01 euro, rashodi i izdaci u iznosu od 6.423.141,24 eura te je planirano pokriće cjelokupnog manjka prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 701.572,77 eura.

Uz Proračun su donesene projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2024. i 2025. Prema projekcijama, i za jednu i drugu godinu planirani su prihodi i primici u iznosu od 6.756.644,61 euro, rashodi i izdaci u iznosu od 6.058.579,70 eura te je planirano pokriće cjelokupnog manjka prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 698.064,91 euro.

U skladu s odredbama Zakona o proračunu, Ministarstvo financija sastavlja upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za trogodišnje razdoblje, koje, između ostalog, sadrže i metodologiju izrade proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. U Uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2018. – 2020. obrazloženi su načini i mogućnosti sukcesivnog i višegodišnjeg planiranja korištenja kumuliranog viška u proračunima. Ovih Uputa bilo je potrebno pridržavati se i pri izradi financijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika za razdoblje 2023. – 2025. U Uputama su dani primjeri sukcesivnog trošenja viškova iz prethodne/prethodnih godina u narednom trogodišnjem razdoblju.

Prema navedenim Uputama, projekcijama za 2024. i 2025. nije bilo opravdano planiranje pokrića manjka prihoda iz prethodnih godina s obzirom na to da je pokriće ukupnog manjka prihoda iz prethodnih godina u cijelosti planirano Proračunom za 2023. Navedeno planiranje viška prihoda i primitaka u projekcijama kojim će se pokriti manjak iz prethodnih godina upućuje na neuravnoteženost projekcija proračuna.

Državni ured za reviziju nalaže pri donošenju proračuna i projekcija, a u vezi s planiranjem pokrića manjka prihoda iz prethodne godine, postupiti u skladu s uputama Ministarstva financija za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Proračunom i Izmjenama i dopunama Proračuna za 2023., prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani su na trećoj razini (na razini podskupine ekonomske klasifikacije), umjesto na drugoj razini Računskog plana (na razini skupine ekonomske klasifikacije), a projekcije proračuna za sljedeće dvije godine planirane su na drugoj razini Računskog plana (na razini skupine ekonomske klasifikacije).

Izmjenama i dopunama Proračuna iz prosinca 2023., prihodi i primici planirani su u iznosu od 4.206.035,53 eura, što je 2.918.678,48 eura ili 41,0 % manje u odnosu na Proračun, a rashodi i izdaci u iznosu od 3.504.462,76 eura, što je 2.918.678,48 eura ili 45,4 % manje u odnosu na Proračun. Planirano je pokriće manjka prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 701.572,77 eura, a prema podacima iz financijskih izvještaja za 2022., manjak prihoda i primitaka Općine i proračunskog korisnika za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 1.016.383,52 eura, od čega manjak prihoda i primitaka Općine iznosi 982.616,23 eura, a proračunskog korisnika 33.767,29 eura.

Iz navedenog proizlazi da Proračun nije uravnotežen.

Prema odredbama članaka 28. i 42. Zakona o proračunu, proračun se sastoji od plana za proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije godine te predstavničko tijelo donosi proračun na razini skupine ekonomske klasifikacije do kraja tekuće godine. Nadalje, prema odredbama članka 10. spomenutog Zakona, proračun mora biti uravnotežen tako da ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke. Ako se tijekom proračunske godine, zbog izvanrednih okolnosti, povećaju rashodi i izdaci odnosno smanje prihodi i primici, proračun se mora uravnotežiti novim prihodima i primicima, odnosno smanjenjem predviđenih rashoda i izdataka. Uravnoteženje proračuna provodi se tijekom proračunske godine izmjenama i dopunama proračuna prema postupku za donošenje proračuna.

Uputom za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2020. – 2022., koju je donijelo Ministarstvo financija u rujnu 2019., stavljen je naglasak na nužnost uravnoteženja proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na način da uključuje procjenu rezultata poslovanja tekuće godine koji se prenosi u sljedeću(e) proračunsku(e) godinu(e), a nakon utvrđivanja stvarno realiziranog rezultata za prethodnu godinu, u izmjenama i dopunama proračuna tekuće godine, jedinica je obvezna uključiti podatke o stvarno realiziranom rezultatu na dan 31. prosinca prethodne godine. Također, navedenom Uputom te Uputom za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2018. – 2020. iz kolovoza 2017. obrazloženi su načini i mogućnosti sukcesivnog i višegodišnjeg planiranja pokrića manjka iz prethodne(ih) godine.

Državni ured za reviziju nalaže planiranje proračunskih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka na razini skupine ekonomske klasifikacije uz primjenu načela uravnoteženosti u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

– Odluka o izvršavanju proračuna

Proračun, Izmjene i dopune Proračuna te Godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna za 2023. sadrže prihode i primitke te rashode i izdatke Općine i proračunskog korisnika. Općina nema uspostavljen sustav riznice, odnosno proračunski korisnik posluje preko vlastitog žiroračuna. Prema odredbama članka 50. Zakona o proračunu, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima jedinstveni račun proračuna koji se otvara i vodi u kreditnoj instituciji, a na kojem se ostvaruju svi priljevi i izvršavaju svi odljevi proračuna i proračunskih korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odlukom o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu se iznimno za proračunske korisnike propisati izuzeća od uplate prihoda i primitaka u proračun i izuzeća od plaćanja rashoda i izdataka proračunskih korisnika iz proračuna.

Općina je donijela Odluku o izvršavanju proračuna za 2023., kojom nije propisala izuzeće od uplate vlastitih i namjenskih prihoda proračunskog korisnika (dječjeg vrtića) u proračun, a proračunski korisnik namjenske prihode ostvarene u 2023. u iznosu od 293.977,96 eura nije uplaćivao u proračun. Ostvarenje i utrošak namjenskih prihoda Općina prati i kontrolira putem polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana proračunskog korisnika. Mjerila i način korištenja nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda Općina je utvrdila Pravilnikom o načinu korištenja nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda proračunskih korisnika Općine iz lipnja 2022.

Proračunski korisnik u 2023. nije ostvario vlastite prihode. Prema odredbama članaka 52. i 54. Zakona o proračunu, namjenski i vlastiti prihodi proračunskih korisnika uplaćuju se u proračun i njegov su sastavni dio, a izuzeće od obveze uplate u proračun namjenskih prihoda i primitaka te vlastitih prihoda može se odrediti odlukom o izvršavanju proračuna.

S obzirom na to da Odlukom o izvršavanju proračuna za 2023. nije utvrđeno izuzeće od obveze uplate vlastitih i namjenskih prihoda proračunskog korisnika u proračun, Državni ured za reviziju nalaže prikupljanje navedenih prihoda u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Uz Proračun, Općina je donijela programe koji se odnose na financiranje javnih potreba u različitim područjima, prema propisima kojima su uređena pojedina područja, između ostalog, Program građenja za 2023., Program održavanja komunalne infrastrukture za 2023., Program javnih potreba u sportu na području Općine u 2023., Program javnih potreba u kulturi na području Općine u 2023. te Program socijalnih potreba na području Općine za 2023. Uz izmjene i dopune Proračuna donesene su izmjene i dopune navedenih programa te su sastavljena izvješća o izvršenju programa.

Programi koji se donose uz proračun, osim stavki iz istoimenog programa proračuna, obuhvaćaju i stavke drugih programa proračuna, a ne sadrže poveznicu s proračunom. Zbog navedenog je otežana usporedba proračuna i programa koji se donose uz proračun. Primjerice, Izmjenama i dopunama Programa javnih potreba u sportu na području Općine u 2023., planirana su sredstva u iznosu od 186.269,71 euro, dok su u Izmjenama i dopunama Proračuna za 2023. u okviru programa javnih potreba u sportu planirana sredstva u iznosu od 150.756,23 eura, a preostala sredstva u okviru programa izvršnog tijela i programa razvoja gospodarstva i poljoprivrede.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima koji se donose uz proračun navesti poveznicu s proračunom (primjerice, brojčanu oznaku programa) radi usporedivosti planiranih i ostvarenih aktivnosti u proračunu i programa koji se donose uz proračun.

Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju Proračuna za 2023., prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 3.196.675,41 euro, što je 1.009.360,12 eura ili 24,0 % manje od planiranih Proračunom, a rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu od 3.448.765,28 eura, što je 55.697,48 eura ili 1,6 % manje od planiranih Proračunom. Planirano je pokriće manjka prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 701.572,77 eura, a ostvaren je manjak prihoda tekuće godine u iznosu od 252.089,87 eura. Više od plana ostvareni su primici od financijske imovine i zaduživanja za 39.864,57 eura ili 12,2 %, a manje od plana ostvareni su prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 785.417,78 eura ili 35,0 % te prihodi od poreza za 89.156,86 eura ili 8,5 %. Više od plana ostvareni su materijalni rashodi za 251.474,68 eura ili 22,2 % te pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna za 23.304,43 eura ili 763,6 %, a manje od plana ostvareni su rashodi za zaposlene za 151.109,24 eura ili 18,2 % te rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 82.952,00 eura ili 15,0 %. Godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna za 2023. ne sadrži razloge odstupanja ostvarenja u odnosu na plan. S obzirom na navedeno ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka, trebalo je realnije planirati proračunske stavke.

Odredbama članka 10. Zakona o proračunu, propisano je da proračun mora biti uravnotežen, odnosno da ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke.

Ako se tijekom proračunske godine, zbog izvanrednih okolnosti, povećaju rashodi i izdaci odnosno smanje prihodi i primici, proračun se mora uravnotežiti novim prihodima i primicima odnosno smanjenjem predviđenih rashoda i izdataka. Uravnoteženje proračuna provodi se tijekom proračunske godine izmjenama i dopunama proračuna prema postupku za donošenje proračuna. Odredbama članka 61. Zakona o proračunu utvrđeno je da se proračun izvršava u skladu s raspoloživim sredstvima i dospjelim obvezama. Odredbom članka 79. Zakona o proračunu i članka 21. Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna obrazloženje općeg dijela izvještaja o izvršenju proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sadrži: obrazloženje ostvarenja prihoda i rashoda, primitaka i izdataka u izvještajnom razdoblju, prikaz ostvarenog manjka odnosno viška proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u izvještajnom razdoblju.

Državni ured za reviziju nalaže izvršavati rashode do visine planiranih sredstava u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Također, nalaže sastavljati obrazloženje općeg dijela izvještaja o izvršenju proračuna u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna. Nadalje, preporučuje više pozornosti posvetiti planiranju, kako bi proračun bio realniji i u funkciji učinkovitijeg raspolaganja proračunskim sredstvima.

3. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

3.1. Općina je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Nepravilnosti su utvrđene u dijelu koji se odnosi na poslovne knjige, evidentiranje poslovnih događaja te popis imovine i obveza.

– Poslovne knjige

Uz dnevnik i glavnu knjigu, Općina vodi knjigu blagajne, knjigu izlaznih i ulaznih računa, evidenciju putnih naloga te analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine, sitnog inventara, potraživanja i obveza. Vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine evidentirana u glavnoj knjizi i iskazana u financijskim izvještajima za 2023. nije istovjetna podacima evidentiranim u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine. U analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine ukupna vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine evidentirana je u iznosu od 7.544.607,40 eura, a u glavnoj knjizi je evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana u iznosu od 7.330.839,18 eura, što je 213.768,22 eura ili 2,8 % manje od stanja evidentiranog u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine. Razlog neusklađenosti podataka je evidentirani ispravak vrijednosti nefinancijske imovine u Bilanci na dan 31. prosinca 2023. i u glavnoj knjizi (za 2018.), a koji nije evidentiran u analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine. Usklađivanje podataka o stanju dugotrajne nefinancijske imovine u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji s podacima u glavnoj knjizi nije provedeno.

Prema odredbi članka 7., stavka 1. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023., pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Novi Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 158/23) na snazi je od 30. prosinca 2023. i primjenjuje se u knjigovodstvenim evidencijama od 1. siječnja 2025., a Izmjene i dopune navedenog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 154/24) su na snazi od 31. prosinca 2024. (dalje u tekstu: novi Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu). Odredbama članaka 13. i 14., stavka 1. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da su pomoćne poslovne knjige analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički te da su analitičke knjigovodstvene evidencije organizirane kao analitička knjigovodstva, a zbroj dugovnog i potražnog prometa na svim analitičkim računima pomoćne poslovne knjige mora biti jednak prometu na odgovarajućem računu glavne knjige.

Državni ured za reviziju nalaže međusobno uskladiti podatke o vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji i glavnoj knjizi u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Analitička knjigovodstvena evidencija dugotrajne nefinancijske imovine nije u potpunosti ustrojena prema propisima o proračunskom računovodstvu, odnosno prema vrsti, količini i vrijednosti. U pojedinim slučajevima dugotrajna nefinancijska imovina ima općeniti naziv (primjerice, oprema za zagrijavanje, namještaj, posuđe), dok pojedina dugotrajna imovina je evidentirana zbirno, s količinom jedan (primjerice, objekti – nogometna igrališta evidentirani su pod jednim inventurnim brojem s količinom jedan i ukupnom nabavnom vrijednosti od 676.890,30 eura). Također, pojedina imovina ne sadrži podatak o količini, odnosno iskazana je nula ili iskazana količina ima negativan predznak, iako se prema obrazloženju odgovorne osobe imovina nalazi u prostorijama Općine.

Koncem 2023. u glavnoj knjizi su evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana potraživanja prije ispravka vrijednosti u iznosu od 1.072.507,53 eura te obveze u iznosu od 1.747.048,09 eura. Za dio potraživanja u iznosu od 128.939,75 eura i obveza u iznosu od 32.657,44 eura koji se kroz poslovne knjige prenose više godina, Općina nije ustrojila analitičku knjigovodstvenu evidenciju, iako u glavnoj knjizi nisu osigurani propisani podaci (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti i drugo). Potraživanja se odnose na komunalni doprinos u iznosu od 70.842,29 eura, zakup imovine u iznosu od 45.181,63 eura, predujmove u iznosu od 11.161,09 eura, potraživanja za ostale nespomenute prihode u iznosu od 2.173,09 eura, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 1.086,41 euro te potraživanja koja imaju evidentirana preplatna stanja (potražna stanja) u iznosu od 1.504,76 eura (odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu od 720,65 eura, zakup poslovnog prostora u iznosu od 597,24 eura i porez na javne površine u iznosu od 186,87 eura). Obveze se odnose na druge tekuće obveze u iznosu od 25.886,99 eura, obveze za kratkoročne zajmove iz državnog proračuna u iznosu od 10.831,84 eura, obveze za tekuće pomoći izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna u iznosu od 2.656,80 eura, obveze za druge naknade građanima i kućanstvima u naravi u iznosu od 2.290,30 eura, obveze za materijalne rashode u iznosu od 1.409,40 eura, obveze za zaposlene u iznosu od 390,04 eura te obveze koje imaju evidentiran dugovni saldo u iznosu od 10.807,93 eura (odnose se na obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 10.413,93 eura i obveze za financijske rashode u iznosu od 394,00 eura).

Prema obrazloženju voditeljice Odjeka za proračun i financije, Općina je prilikom prijenosa početnih stanja u novi računalni program u 2018. prenijela početna stanja potraživanja i obveza u ukupnom iznosu, ali nije prenijela podatke o pojedinom dužniku, odnosno vjerovniku te pojedinačnim iznosima potraživanja, odnosno obveza.

Prema odredbi članka 7., stavka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te odredbi članka 14., stavka 3. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici, između ostalog, obvezno vode analitička knjigovodstva dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima, a potraživanja i obveza po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana), a analitičku knjigovodstvenu evidenciju potraživanja i obveza po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Koncem 2023. stanje izvanbilančnih zapisa u poslovnim knjigama je evidentirano i u financijskim izvještajima iskazano u iznosu od 371.382,78 eura, a odnosi se na instrumente osiguranja plaćanja (dani u iznosu od 358.000,00 eura i primljeni u iznosu od 2.000,00 eura) iskazane po netonačelu u iznosu od 356.000,00 eura (a trebali su biti iskazani po brutonačelu u iznosu od 360.000,00 eura) te tuđu imovinu dobivenu na korištenje u iznosu od 15.382,78 eura.

U 2023. u poslovnim knjigama nije evidentirana ni u financijskim izvještajima iskazana, u okviru izvanbilančnih zapisa, vrijednost ulaganja pružatelja energetske usluge u iznosu od 486.629,65 eura. U cilju provođenja projekta energetske učinkovitosti, Općina je u listopadu 2021. s pružateljem usluge zaključila Ugovor, a u svibnju 2022. dodatak Ugovoru o pružanju energetske usluge u uštedi električne energije u javnoj rasvjeti. Ugovor obuhvaća nabavu i zamjenu postojećih svjetiljki u javnoj rasvjeti u svrhu smanjenja potrošnje električne energije. Ugovorena cijena, odnosno naknada za pružanje energetske usluge iznosi 462.538,99 eura bez PDV-a ili 578.173,74 eura s PDV-om. Općina se obvezala plaćati naknadu za pruženu energetska uslugu na temelju mjesečnih računa u iznosu od 4.818,11 eura, i to kroz 120 mjeseci (deset godina). Oprema je ugrađena u svibnju 2022. Prema odredbi članka 7. Uredbe o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru, energetska usluga evidentira se u proračunskom računovodstvu na osnovnom računu 32398 Naknada za energetska uslugu, a vrijednost ukupnih ulaganja na temelju izvršenja energetske usluge vodi se u izvanbilančnoj evidenciji naručitelja kao tuđa imovina dobivena na korištenje. Po isteku ugovorenog razdoblja plaćanja usluge naručitelj provodi procjenu vrijednosti imovine na kojoj se ulagalo kako bi se ona revalorizirala za eventualnu rezidualnu vrijednost ulaganja. Stoga je Općina bila u obvezi obveze za preostalu vrijednost ukupnih ulaganja na temelju izvršenja energetske usluge na javnoj rasvjeti (svjetiljke za javnu rasvjetu) u iznosu od 486.629,65 eura evidentirati i iskazati u izvanbilančnoj evidenciji na osnovnom računu Ostali izvanbilančni zapisi. Također, u poslovnim knjigama nisu evidentirani te u financijskim izvještajima iskazani podaci o izvanbilančnim zapisima koji se odnose na primljena jamstva za otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku za izgradnju pješačke staze u Ulici Vladimira Nazora i izgradnju biciklističke staze Oriovac-Radovanje u ukupnom iznosu od 14.276,58 eura.

Zbog navedenog, vrijednost izvanbilančnih zapisa evidentirana je u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima manje za 504.906,23 eura. Nadalje, za tuđu imovinu dobivenu na korištenje u iznosu od 15.382,78 eura Općina ne vodi pomoćnu evidenciju, a stavke glavne knjige ne osiguravaju podatke iz kojih bi bilo vidljivo na što se tuđa imovina dobivena na korištenje odnosi.

Odredbama članaka 7. i 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da obveznici proračunskog računovodstva, za potrebe izvanbilančnih zapisa, vode pomoćne knjige, između ostalog, evidenciju tuđe imovine dobivene na korištenje. Izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to: tuđa imovina dobivena na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma, instrumenti osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i ostali izvanbilančni zapisi.

Odredbama članka 15. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da za potrebe izvanbilančnih zapisa, obveznici proračunskog računovodstva vode pomoćne knjige organizirane kao posebne pomoćne knjige, između ostalog i evidenciju tuđe imovine dobivene na korištenje. Nadalje, odredbama članka 109. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje nisu uključene u bilančne kategorije, a odnose se na: tuđu imovinu dobivenu na korištenje, potencijalne obveze po danim jamstvima, dana kreditna pisma, instrumente osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku, preuzete obveze po ugovorima, obveze po osnovi kapitala na poziv, potraživanja po ugovorima o dodijeljenim bespovratnim sredstvima te ostale izvanbilančne zapise.

Bilješke uz Bilancu nisu potpune jer ne sadrže podatke o danim i primljenim instrumentima osiguranja plaćanja (bankarske garancije, jamstva i zadužnice). Prema odredbama članka 15. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, obvezne Bilješke uz Bilancu su, između ostalog, i popis ugovornih odnosa i slično koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke i slično). Prema Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, pojedini prihodi i rashodi značajno odstupaju od ostvarenja u prethodnoj godini (primjerice, primici od financijske imovine i zaduživanja za 141.373,92 eura ili 27,9 %, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade za 61.648,89 eura ili 27,0 % te pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna za 45.082,78 eura ili 16,3 %). U Bilješkama uz navedeni Izvještaj u pojedinim slučajevima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u prethodnoj godini. Prema odredbi članka 16. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje u izvještajnom razdoblju prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže u glavnoj knjizi na računima izvanbilančnih zapisa evidentirati instrumente osiguranja plaćanja po brutonačelu. Nalaže iskazati vrijednost ukupnih ulaganja na temelju izvršenja energetske usluge u skladu s odredbama Uredbe o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru te evidentirati jamstva za otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, nalaže ustrojiti evidenciju tuđe imovine dobivene na korištenje.

Također, nalaže sastavljati Bilješke uz Bilancu te Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

– Evidentiranje poslovnih događaja

U glavnoj knjizi manje su evidentirani prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 13.906,32 eura jer na odgovarajućim računima prihoda od prodaje nefinancijske imovine nisu evidentirani prihodi od prodaje kuće s dvorištem površine 460 m² i poljoprivrednog zemljišta na dvije čestice ukupne površine 10 808 m², a koji su naplaćeni uplatom na žiroračun Općine. Zbog navedenoga manje su iskazani prihodi od prodaje nefinancijske imovine, a više su iskazani obračunati prihodi od prodaje nefinancijske imovine. Odredbom članka 74. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je, između ostalog, da se prodaja nefinancijske imovine evidentira odobrenjem odgovarajućeg računa obračunatih prihoda od prodaje nefinancijske imovine u skupini računa 97 i zaduženjem odgovarajućeg računa potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u skupini računa 17. Kada kupac plati kupljenu imovinu zadužuje se račun novčanih sredstava i odobrava račun potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u skupini računa 17, istovremeno se zadužuje račun obračunatih prihoda u skupini računa 97 i odobrava odgovarajući račun prihoda od prodaje nefinancijske imovine u razredu 7. Odredbom članka 191. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, na jednak način propisano je knjigovodstveno evidentiranje naplaćenog prihoda od prodaje dugotrajne nefinancijske imovine.

U glavnoj knjizi i financijskim izvještajima koncem 2023. evidentirana su i iskazana potraživanja za poreze u iznosu od 15.943,21 euro, dok prema Izvješću Porezne uprave iznose 14.560,29 eura. Potraživanja za poreze više su evidentirana i iskazana za 1.382,92 eura jer Općina podatke u poslovnim knjigama nije uskladila s podacima Porezne uprave. Osim toga, razlika je i u strukturi potraživanja, odnosno podaci o vrijednosti pojedinih vrsta potraživanja evidentirani u glavnoj knjizi nisu istovjetni podacima iz navedenog Izvješća Porezne uprave. Primjerice, potraživanja za porez na promet nekretnina u iznosu od 6.348,44 eura i porez na potrošnju u iznosu od 2.561,00 euro nisu evidentirana u glavnoj knjizi Općine, a iskazana su u Izvješću Porezne uprave, dok su potraživanja za porez na tvrtku u glavnoj knjizi evidentirana u iznosu od 15.908,29 eura, a prema navedenom Izvješću iznose 5.451,48 eura. Nadalje, potraživanja za predujmove više su iskazana za 33.798,16 eura jer Općina nakon primitka računa za obavljene usluge nije zatvorila (umanjila) potraživanja za predujmove. Zbog navedenog postupanja, u glavnoj knjizi su evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana potraživanja i vlastiti izvori više za 35.181,08 eura.

Koncem 2023. potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske evidentirana su u glavnoj knjizi i iskazana u financijskim izvještajima u iznosu od 633.477,86 eura, odnosno u ukupnom iznosu za cijelo vrijeme trajanja ugovora. Prema odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, prihodi od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske zajednički su prihod Općine u visini od 65,0 %, Županije u visini od 10,0 % i Republike Hrvatske u visini od 25,0 %. Većina potraživanja odnosi se na nedospjela potraživanja za zakupninu koja dospijevaju na plaćanje u narednim godinama prema ugovorenom trajanju zakupa. Evidenciju ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske i praćenje naplate navedenih prihoda obavlja Općina.

Prema odredbama članaka 17. i 20. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, potraživanja (kao financijska imovina) iskazuju se po računovodstvenom načelu nastanka događaja, a prihodi se priznaju u izvještajnom razdoblju u kojemu su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti (novčano načelo). Nadalje, prema odredbi članka 38.a navedenog Pravilnika propisano je da proračun i proračunski korisnik koji je zadužen za praćenje naplate prihoda koji se dijele između više korisnika (zajednički prihodi) u svojoj glavnoj knjizi vodi potraživanje u ukupnom iznosu.

Odredbom članka 4. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se potraživanja (kao financijska imovina) iskazuju po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prihodi se priznaju u trenutku kada su naplaćeni, odnosno u izvještajnom razdoblju u kojem su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti. Kada se potraživanje naplati, odobrava se račun novčanih sredstava i zadužuje se račun potraživanja, a istovremeno se zatvaraju obračunati prihodi u korist prihoda poslovanja odnosno prihoda od nefinancijske imovine. Zbog nepravodobnog i netočnog evidentiranja potraživanja i prihoda u poslovnim knjigama, financijski izvještaji ne osiguravaju točne podatke o potraživanjima i prihodima. Nadalje, prema odredbama članka 190. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, na isti način je propisano da su zajednički prihodi oni prihodi koji se po propisanom ključu rasporeda iz zakona ili drugog propisa dijele između više korisnika odnosno državnog proračuna i proračuna jedinica, a proračun koji subjektu nalaže obvezu plaćanja javnih davanja, naknada, pristojbi i drugih davanja temeljem izdanih rješenja, odluka i drugih dokumenata iz kojih proizlazi obveza plaćanja, u svojoj Glavnoj knjizi i analitičkim evidencijama evidentira ukupan iznos potraživanja. Prema odredbi članka 17. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, imovina i obveze iskazuju se po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška. Stoga je u okviru potraživanja od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske trebalo evidentirati samo potraživanja koja se odnose na očekivane, odnosno obračunane prihode tekuće godine.

Državni ured za reviziju nalaže prihode i potraživanja evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također, Državni ured za reviziju nalaže uskladiti potraživanja za poreze s podacima Porezne uprave te usklađene podatke evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima.

Općina se tijekom 2023. kratkoročno zaduživala, između ostalog, kod poslovne banke po ugovoru o faktoringu u iznosu od 47.065,37 eura, s rokom otplate do konca 2023. i godišnjom fiksnom kamatom 6,0 % te kod trgovačkog društva izvan javnog sektora u iznosu od 25.000,00 eura, s rokom otplate do konca 2023. i godišnjom fiksnom kamatom 8,0 %. U poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani primici od zaduživanja i ispravak vlastitih izvora vlasništva za obveze u iznosu od 72.065,37 eura koji se odnose na navedene primljene zajmove, a koji su u cijelosti vraćeni do konca 2023. Navedeni zajmovi nisu trebali biti iskazani u okviru primitaka i ispravka vlastitih izvora vlasništva za obveze jer su otplaćeni u istoj proračunskoj godini. Zbog netočnog evidentiranja, u financijskim izvještajima za 2023. više su iskazani primici od zaduživanja, a manje iskazani vlastiti izvori za 72.065,37 eura.

Prema odredbi članka 78. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se primljeni kratkoročni krediti i zajmovi koji se vraćaju u istoj godini evidentiraju isključivo odobrenjem odgovarajućeg osnovnog računa skupine 26 Obveze za kredite i zajmove i zaduženjem računa novčanih sredstava.

Prema odredbi članka 134. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je, između ostalog, da se primitak novčanih sredstava od zaduživanja te obveze za primljene kredite i zajmove (dugoročne i kratkoročne) evidentiraju zaduženjem odgovarajućeg osnovnog računa novčanih sredstava u podskupini 111 Novac u banci za iznos primljenih sredstava, odobrenjem odgovarajućeg osnovnog računa primitaka u skupini 84 Primici od zaduživanja za iznos primljenih novčanih sredstava, odobrenjem odgovarajućeg osnovnog računa obveza u skupini 26 Obveze za kredite i zajmove za iznos glavnice primljenog kredita ili zajma i zaduženjem odgovarajućeg osnovnog računa u podskupini 912 Ispravak vlastitih izvora za obveze za iznos glavnice primljenog kredita ili zajma.

Državni ured za reviziju nalaže primljene kratkoročne zajmove evidentirati u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U glavnoj knjizi i financijskim izvještajima ispravak vrijednosti potraživanja je koncem 2023. evidentiran, odnosno iskazan u iznosu od 124.883,70 eura. Analitička knjigovodstvena evidencija potraživanja sadrži djelomično pogrešne podatke, odnosno sadrži potraživanja koja su koncem 2023. naplaćena, a koja prema starosnoj strukturi, odnosno po pojedinim godinama dospijeća imaju iskazan i potražni (preplatni) i dugovni saldo. Primjerice, potraživanja za stalne poreze na nepokretnu imovinu (zemlju, zgrade, kuće i ostalo) koncem 2023. nemaju iskazan saldo (saldo je jednak nuli), dok navedena potraživanja prema pregledu po rokovima dospelosti, s kašnjenjem u naplati do jedne godine imaju iskazan potražni (preplatni) saldo u iznosu od 7.768,54 eura, s kašnjenjem u naplati od jedne do tri godine imaju iskazan potražni (preplatni) saldo u iznosu od 40.720,06 eura te s kašnjenjem u naplati preko tri godine imaju iskazan dugovni saldo u iznosu od 48.488,60 eura. Zbog navedenog ne može se utvrditi jesu li pri obračunu ispravka vrijednosti primijenjene stope propisane odredbama članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Navedenim odredbama je propisano da se ispravak vrijednosti potraživanja provodi na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko godine dana te pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 %, iznad tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %. Ako je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 75,0 %. Bez obzira na provođenje ispravka vrijednosti potraživanja, proračuni moraju poduzimati sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun prema važećim propisima. U potpunosti ispravljena potraživanja zadržavaju se u bilančnoj evidenciji sve do trenutka prestanka postojanja pravne osnove za njihovu naplatu. Ispravak vrijednosti potraživanja ne predstavlja promjenu u vrijednosti imovine i obveza, a provodi se zaduženjem odgovarajućeg osnovnog računa u razredu 9 Vlastiti izvori i odobrenjem odgovarajućeg osnovnog računa ispravka vrijednosti potraživanja.

Odredbama članka 129. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se ispravak vrijednosti potraživanja provodi uzimajući u obzir: kašnjenje u naplati više od dvije godine, pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom, odobrena izuzeća ili oslobođenja od plaćanja te nepravilnosti zbog kojih se umanjuju potraživanja za refundacije od EU sredstava. Ako se s naplatom potraživanja kasni više od dvije godine i ako je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %. Ako je dužniku rješenjem ili drugim aktom odobreno izuzeće ili oslobođenje od plaćanja potraživanja, vrijednost potraživanja ispravlja se u iznosu odobrenog izuzeća ili oslobođenja od plaćanja. Potraživanja za pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU te potraživanja za pomoći temeljem prijenosa EU sredstava ispravljaju se za vrijednosti utvrđenih nepriznatih troškova. Iznimno, Ministarstvo financija – Porezna uprava, može utvrditi dodatnu metodologiju i stope ispravka vrijednosti potraživanja za poreze, doprinose i druga javna davanja.

Državni ured za reviziju nalaže obračunati ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U okviru skupine 19 – rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja) u poslovnim knjigama je evidentirano i u financijskim izvještajima iskazano isto stanje unaprijed plaćenih rashoda budućih razdoblja početkom i koncem 2023. u iznosu od 15.718,49 eura, a odnosi se na rashode za plaću obračunatu za prosinac 2017. Navedeni rashodi nisu evidentirani u poslovnim knjigama za 2018., odnosno rashodi za zaposlene nisu uključeni u rashode razmjerno broju mjeseci u razdoblju za koje se izvještaji sastavljaju (za 12 mjeseci), nego je Općina u poslovnim knjigama za 2018. evidentirala i u financijskim izvještajima za 2018. iskazala rashode za zaposlene za jedanaest mjeseci (od siječnja do studenoga 2018.).

Zbog navedenog načina evidentiranja kontinuiranih rashoda koji se odnose na rashode za zaposlene iz prijašnjih godina (prosinac 2017.), u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima imovina (aktivna vremenska razgraničenja) i rezultat poslovanja su evidentirani i iskazani više za 15.718,49 eura.

Prema odredbi članka 39. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, rashodi koji nastaju kontinuirano i obračunavaju se za kalendarska razdoblja tijekom proračunske godine (u pravilu mjesečno) kao što su, između ostalog, rashodi za zaposlene, uključuju se u rashode razmjerno broju mjeseci u razdoblju za koje se izvještaji sastavljaju. Rashodi koji se ne uključuju u tekuće izvještajno razdoblje iskazuju se kao aktivna vremenska razgraničenja – kontinuirani rashodi budućih razdoblja.

Prema odredbi članka 233. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, podskupina računa 193 Kontinuirani rashodi budućih razdoblja se ukida. Kontinuirani rashodi budućih razdoblja prenose se na odgovarajuće račune razreda 3 Rashodi poslovanja s danom 1. siječnja 2025.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati kontinuirane rashode budućih razdoblja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U poslovnim knjigama Općine evidentirana je dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi u iznosu od 768.696,75 eura, a vrijednosno značajnija odnosi se na izgradnju i opremanje reciklažnog dvorišta u iznosu od 347.253,61 euro, izgradnju ceste u Ulici Vladimira Nazora u iznosu od 82.942,06 eura, energetske obnovu kino dvorane u iznosu od 81.031,17 eura, energetske obnovu stambenih zgrada u vlasništvu Općine u iznosu od 72.452,27 eura, izgradnju parkirališta u Ulici Vladimira Nazora u iznosu od 66.283,09 eura, energetske obnovu Dječjeg vrtića Ivančica u iznosu od 62.712,29 eura te rekonstrukciju zgrade Dječjeg vrtića Ivančica u iznosu od 31.536,64 eura.

Prema obrazloženju Općine cjelokupna imovina u pripremi u iznosu od 768.696,75 eura stavljena je u upotrebu, a da nije obavljen prijenos završenih investicija s računa imovine u pripremi na račune imovine u uporabi te nije obračunan ispravak vrijednosti na imovinu koja je dovršena odnosno stavljena u funkciju. Zbog navedenog, u poslovnim knjigama nije evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana realna vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine. Za imovinu koja je u uporabi, a iskazana je u pripremi potrebno je sastaviti odgovarajuću dokumentaciju i prenijeti je knjigovodstveno u uporabu te obaviti ispravak vrijednosti imovine. Prema odredbi članka 28. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te odredbi članka 32. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da nefinancijska imovina u pripremi sadrži ulaganja u tijeku izrade ili nabave proizvedene dugotrajne imovine. S obzirom na to da je cjelokupna imovina u uporabi, početak ispravka vrijednosti navedene imovine trebao je početi prvog dana mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem je sredstvo stavljeno u uporabu. Prema odredbi članka 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te odredbi članka 120. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se vrijednost dugotrajne imovine ispravlja po prosječnim godišnjim stopama linearnom metodom.

Državni ured za reviziju nalaže imovinu čija je gradnja završena i koja je stavljena u uporabu evidentirati u poslovnim knjigama na propisanim računima Računskog plana te obavljati ispravak vrijednosti imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Pojedini rashodi i obveze nisu evidentirani uz primjenu modificiranog računovodstvenog načela nastanka događaja, odnosno na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju. Tako su u poslovnim knjigama za 2023. evidentirani rashodi u iznosu od 29.870,78 eura vezani za izgradnju pješačke staze u naselju Radovanje, koji su nastali u 2022., a u okviru ostalih nespomenutih rashoda poslovanja, evidentirane su subvencije u iznosu od 14.931,31 euro koje se odnose na sredstva doznačena poljoprivrednicima i obrtnicima u 2023. za prethodnu godinu. Općina je trebala navedene rashode u ukupnom iznosu od 44.802,09 eura evidentirati u poslovnim knjigama za 2022. Nadalje, u poslovnim knjigama za 2023. nisu evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi i obveze u iznosu od 1.061,80 eura za redovno godišnje financiranje političkih stranaka koje imaju članove u predstavničkom tijelu Općine.

Odredbama članaka 17. i 20. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se obveze iskazuju po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a rashodi se iskazuju uz primjenu modificiranoga računovodstvenog načela nastanka događaja što, između ostalog, znači da se rashodi priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Odredbom članka 4. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu na isti način propisano je da se obveze iskazuju po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a rashodi priznaju u trenutku nastanka poslovnog događaja i poslovne obveze u izvještajnom razdoblju na koji se odnose neovisno o plaćanju.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati rashode i obveze u izvještajnom razdoblju na koje se odnose uz primjenu modificiranoga računovodstvenog načela nastanka događaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U poslovnim knjigama prihodi u iznosu od 34.779,71 euro i rashodi u iznosu od 189.147,24 eura nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana, zbog čega je pogrešno iskazana struktura prihoda i rashoda u financijskim izvještajima.

Tako su u okviru kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda evidentirani prihodi od komunalnih naknada u iznosu od 17.703,77 eura koje je trebalo evidentirati u okviru prihoda od komunalnih naknada i prihodi od poreza na promet nekretnina u iznosu od 1.939,24 eura koje je trebalo evidentirati u okviru skupine prihoda od poreza. U okviru prihoda po posebnim propisima evidentirani su prihodi od naslijeđene (ošasne) imovine u iznosu od 10.930,68 eura, a trebalo ih je evidentirati u okviru prihoda od donacija; prihodi od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru u iznosu od 2.265,96 eura, a trebalo ih je evidentirati u okviru računa prihoda od imovine te prihodi od uplata jamčevina u iznosu od 1.940,06 eura, a trebalo ih je evidentirati u okviru prihoda od prodaje nefinancijske imovine. U okviru rashoda za komunalne usluge evidentirani su rashodi u iznosu od 144.169,52 eura, koji se odnose na usluge čišćenja i održavanja javnih površina te košnju zelenih površina, a u okviru rashoda za materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje građevinskih objekata evidentirani su rashodi za radove na sanaciji krovšta u iznosu od 13.625,00 eura, koje je trebalo evidentirati u okviru rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja. U okviru ostalih nespomenutih rashoda poslovanja evidentirani su rashodi za subvencije poljoprivrednicima i obrtnicima (za uzgoj i držanje ženske teladi, razvoj seoskog turizma te sajam gospodarstva) u iznosu od 14.732,23 eura, a u okviru naknada građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade evidentirani su rashodi za sufinanciranje cijena usluga privatnog obrta za čuvanje djece na području Općine u iznosu od 14.501,58 eura, koje je trebalo evidentirati u okviru propisanog računa za subvencije. U okviru ostalih nespomenutih rashoda poslovanja evidentirani su rashodi za pomoć socijalno ugroženom stanovništvu u iznosu od 1.592,66 eura koje je trebalo evidentirati u okviru naknada građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade. Također, u okviru rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja postrojenja i opreme evidentirani su rashodi za uredski materijal u iznosu od 526,25 eura koje je trebalo evidentirati u okviru rashoda za uredski materijal i ostale materijalne rashode.

Prema odredbama članaka 4. i 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio navedenog Pravilnika. Računskim planom proračuna utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Prema odredbama članaka 3. i 22. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, na isti način propisano je da se proračunsko računovodstvo vodi po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio navedenog Pravilnika. Računski plan sistematizirani je pregled brojčanih oznaka i naziva pojedinih računa po kojima su obveznici proračunskog računovodstva obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i vlastite izvore, prihode, primitke, rashode i izdatke.

Državni ured za reviziju nalaže prihode, rashode i obveze evidentirati na računima propisanim Računskim planom u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Rashodi u ukupnom iznosu od 198.104,14 eura evidentirani su u poslovnim knjigama na temelju knjigovodstvenih isprava iz kojih se ne može potvrditi nastanak poslovnog događaja povodom koje je knjigovodstvena isprava sastavljena.

U okviru rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata evidentirani su rashodi za sanaciju šteta na privatnim stambenim objektima uzrokovanih olujnim nevremenom u iznosu od 79.980,00 eura. Prije provedbe sanacije šteta Općina nije donijela mjerila i kriterije na temelju kojih bi se odredili prioriteti obnove. Rashodi su u glavnoj knjizi evidentirani na temelju nepotpunih knjigovodstvenih isprava, odnosno na temelju računa koji sadrže općeniti opis i ukupnu cijenu obavljenih usluga, dok ne sadrže specifikaciju obavljenih usluga te podatke o količinama, jediničnim cijenama obavljenih usluga, a u većini slučajeva ni podatke o objektima na kojima su izvršene usluge sanacije (popis objekata i obavljenih usluga po pojedinom objektu) niti je iz priložene dokumentacije navedeno vidljivo. Nakon obavljenih usluga nisu sastavljeni zapisnici o izvršenim radovima kojima bi se utvrdilo da su navedeni poslovni događaji nastali. Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture (održavanja javnih površina) u iznosu od 21.340,00 eura u glavnoj knjizi evidentirani su na temelju računa komunalnog društva u vlasništvu Općine koji sadrže općeniti opis i ukupnu cijenu obavljenih usluga, dok ne sadrže podatke o količinama i jediničnim cijenama obavljenih usluga. Rashodi za dodatna ulaganja u građevinske objekte u iznosu od 6.249,13 eura koji se odnose na uređenje zgrade Stare škole u glavnoj knjizi evidentirani su na temelju računa koji sadrži ukupan iznos obavljenih usluga, dok ne sadrži specifikaciju odnosno vrstu, količinu i jedinične cijene obavljene usluge. Za izvršene usluge sastavljen je zapisnik o izvedenim radovima koji je općinski načelnik jednostrano potpisao, odnosno isporuku izvršenih usluga nije potvrdio isporučitelj navedenih usluga. Rashodi za reprezentaciju u iznosu od 9.986,94 eura (hrana, piće i ugostiteljske usluge) evidentirani su u glavnoj knjizi na temelju računa dobavljača kojima nisu priložene otpremnice ili druga dokumentacija o obavljenim isporukama roba i usluga, a na računima nije navedena svrha ugošćivanja ili naziv ugošćenog poslovnog partnera.

U okviru rashoda za odvjetničke usluge i usluge pravnog savjetovanja ostvareni su rashodi u iznosu od 8.830,66 eura na temelju ugovora zaključenog s odvjetničkim uredom o zastupanju u građanskim, parničnim, izvanparničnim, kaznenim i zemljišnoknjižnim postupcima na vrijeme od pet godina uz mjesečnu paušalnu naknadu u iznosu od 600,00 eura. Ispostavljeni mjesečni računi ne sadrže specifikaciju odnosno vrstu i količinu obavljenih usluga, čija dostava nije ugovorena. Računi (za reprezentaciju, ostale usluge tekućeg i investicijskog održavanja, dodatna ulaganja u građevinske objekte te tekuće, investicijsko održavanje građevinskih objekata i drugo) u iznosu od 14.564,87 eura ne sadrže potpis ovlaštene osobe Općine kojim treba potvrditi da su usluge obavljene. Tijekom 2023. nabavljeno je materijala i dijelova za tekuće i investicijsko održavanje građevinskih objekata u iznosu od 57.152,54 eura. Nabava materijala je obavljena od više dobavljača na temelju ispostavljenih računa. Općina nije vodila evidenciju o primitku i izdavanju, odnosno utrošku materijala te nisu sastavljeni zapisnici iz kojih bi bilo vidljivo koji su radovi izvedeni s nabavljenim materijalom te da je nabavljeni materijal stvarno i utrošen kod uređenja objekata u vlasništvu Općine.

U okviru ostalih potraživanja evidentirana su potraživanja za dane predujmove u iznosu od 130.374,88 eura. Potraživanja za dane predujmove u iznosu od 28.622,96 eura Općina je evidentirala u prethodnim godinama u iznosu od 24.419,65 eura, a u 2023. u iznosu od 4.203,31 euro bez vjerodostojne dokumentacije o njihovom nastanku. Za navedena potraživanja Općina ne posjeduje dokumentaciju (ponude, predračune i drugo) iz koje bi bilo vidljivo na što se navedena potraživanja odnose i na temelju čega su predujmovi isplaćeni (od kojih za potraživanja u iznosu od 11.161,09 eura Općina ne raspolaže ni podacima o vjerovnicima i pojedinačnim iznosima potraživanja).

Prema odredbama članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Zakonski predstavnik potpisom na ispravi ili memoriranom šifrom ovlaštenja za transakciju jamči da je isprava istinita i da realno prikazuje poslovnu promjenu odnosno transakciju.

Odredbama članka 6. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu na jednak način propisane su knjigovodstvene isprave.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati rashode za usluge održavanja komunalne infrastrukture, usluge održavanja građevinskih objekata, rashode za dodatna ulaganja u građevinske objekte, rashode za reprezentaciju te potraživanja za dane predujmove na temelju uredne dokumentacije, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nalaže pri ugovaranju odvjetničkih usluga ugovoriti obvezu izdavanja računa s priloženom specifikacijom obavljenih usluga ili na drugi način osigurati specifikaciju obavljenih usluga kako bi se evidentiranje poslovnih događaja temeljilo na urednim i vjerodostojnim knjigovodstvenim ispravama, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Nadalje, preporučuje voditi evidenciju o primitku i izdavanju, odnosno utrošku nabavljenog materijala te sastaviti zapisnike o izvedenim radovima s nabavljenim materijalom kako bi bilo vidljivo koji su radovi izvedeni s materijalom koje je nabavila Općina, a u svrhu kontrole utroška materijala. Također, nalaže za potraživanja za dane predujmove utvrditi na što se odnose te u skladu s time provesti odgovarajuća evidentiranja kako bi u poslovnim knjigama potraživanja bila realno iskazana.

– Popis imovine i obveza

Općinski načelnik je u prosincu 2023. donio Odluku o popisu i imenovanju Povjerenstva za popis imovine i obveza (dalje u tekstu: Povjerenstvo) za 2023. Prema navedenoj Odluci, trebao se obaviti popis nefinancijske imovine, financijske imovine te obveza. Popisom je obuhvaćena nefinancijska imovina, financijska imovina, obveze i izvanbilančni zapisi, o čemu je Povjerenstvo sastavilo Izvještaj o obavljenom popisu imovine i obveza. U veljači 2024. općinski načelnik donio je Odluku o prihvaćanju i provođenju navedenog Izvještaja za 2023.

Popis imovine i obveza nije cjelovit. Povjerenstvo je popisalo vrijednost samo one imovine i obveza koja je evidentirana u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama imovine i obveza. Popisom imovine i obveza nisu obuhvaćeni unaprijed plaćeni rashodi budućih razdoblja koji su u glavnoj knjizi evidentirani u iznosu od 15.718,49 eura, izvanbilančni zapisi u iznosu od 15.382,78 eura koji se odnose na tuđu imovinu dobivenu na korištenje te zalihe u iznosu od 324,37 eura, odnosno nije utvrđeno stvarno stanje unaprijed plaćenih rashoda budućih razdoblja, izvanbilančnih zapisa i zaliha, što bi omogućilo usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom.

Sastavljene su popisne liste dugotrajne nefinancijske imovine i sitnog inventara u koje su pojedinačno uneseni podaci o stvarnom i knjigovodstvenom stanju u naturalnim i novčanim izrazima. Popisne liste dugotrajne imovine nisu potpune, jer su sastavljene prema podacima iz analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne imovine koja nije u potpunosti ustrojena prema propisima o proračunskom računovodstvu (jer, između ostalog, ne sadrži podatke po vrsti, količini i vrijednosti za dio imovine). Podaci o stvarnom stanju u naturalnim izrazima nisu uneseni nakon što je obavljeno fizičko utvrđivanje stvarnog stanja imovine koristeći metode brojanja, mjerenja, vaganja i druge, nego prepisivanjem knjigovodstvenog stanja navedenog na popisnim listama dugotrajne nefinancijske imovine. Primjerice, za dugotrajnu imovinu koja nije imala unesenu knjigovodstvenu količinu u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji, a popisna lista sadrži podatak da je knjigovodstvena količina jednaka nuli, Povjerenstvo je utvrdilo da je stvarna količina jednaka nuli, iako se navedena imovina, prema obrazloženju odgovorne osobe, nalazi u prostorima Općine. Popisne liste dugotrajne imovine i sitnog inventara ne sadrže ukupnu vrijednost popisane imovine zbog čega je otežano utvrditi u kojem je iznosu popisana nefinancijska imovina. S obzirom na to da su popisne liste ispisane iz analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne imovine i sitnog inventara, iz navedenog proizlazi da su dugotrajna imovina i sitni inventar popisani u iznosu od 7.544.607,40 eura, dok je u Izvještaju o obavljenom popisu imovine i obveza navedena vrijednost nefinancijske imovine prema podacima iz glavne knjige u iznosu od 7.331.163,55 eura, što je 213.443,85 eura ili 2,8 % manje u odnosu na stanje utvrđeno popisom. Prije obavljanja popisa nije usklađeno stanje nefinancijske imovine u glavnoj knjizi i analitičkim knjigovodstvenim evidencijama nefinancijske imovine.

Potraživanja u iznosu od 135.841,34 eura koja se odnose na druga potraživanja i potraživanja od zaposlenih popisana su u ukupnom iznosu prema podacima preuzetim iz glavne knjige, bez utvrđivanja stvarnog stanja, a popisne liste s pojedinačnim dužnicima i iznosima potraživanja nisu sastavljene. Popis potraživanja za prihode poslovanja te potraživanja od prodaje nefinancijske imovine obavljen je po pojedinačnim dužnicima i iznosima potraživanja prema podacima preuzetim iz analitičke knjigovodstvene evidencije potraživanja osim potraživanja u iznosu od 128.939,75 eura za koja Općina nema ustrojenu analitičku evidenciju potraživanja po pojedinačnim dužnicima i iznosima potraživanja. Obveze su popisane prema osnovnim računima glavne knjige i pojedinačno prema vjerovnicima i rokovima dospelosti, osim obveza u vrijednosti od 32.657,44 eura za koje Općina nema ustrojenu analitičku evidenciju po pojedinačnim vjerovnicima i iznosima obveza. Prije popisa imovine i obveza nisu izvršene temeljite pripremne radnje koje, između ostalog, uključuju usklađivanje podataka o potraživanjima i obvezama koji su evidentirani u pomoćnim knjigama i glavnoj knjizi te potvrđivanje stanja za pojedina potraživanja, odnosno obveze. Općina nije za usklađivanje stanja potraživanja i obveza kupcima i dobavljačima upućivala izvode otvorenih stavaka kako bi se međusobno uskladilo stanje potraživanja i obveza, a redovni sustav praćenja i informiranja o stanju duga s dužnicima i vjerovnicima nije uspostavljen. Ovjera, odnosno potvrda otvorenih stavaka potraživanja i obveza koncem godine koja podrazumijeva međusobno usklađivanje podataka poslovnih partnera (vjerovnika i dužnika) jedan je od preduvjeta vjerodostojnog popisa.

U Izvještaju o obavljenom popisu imovine i obveza iz siječnja 2024. nije navedeno jesu li utvrđeni viškovi ili manjkovi, odnosno odstupanja knjigovodstvenog stanja imovine i obveza i stvarnog stanja utvrđenog popisom iako se stanje dugotrajne imovine utvrđeno popisom razlikuje od stanja iz glavne knjige (povjerenstvo nije provjerilo usklađenost glavne knjige i analitičkih knjigovodstvenih evidencija). Također, u navedenom Izvještaju je utvrđeno da za pojedina potraživanja i obveze nije ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija potraživanja i obveza prema pojedinom dužniku, odnosno vjerovniku i iznosima potraživanja, odnosno obveza, a Povjerenstvo nije utvrdilo stvarno stanje potraživanja i obveza te razlike između stvarnog stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja. U spomenutom Izvještaju nisu dani prijedlozi za rashod imovine (nema podataka o zapažanjima u vezi s eventualnom oštećenom i neupotrebljivom dugotrajnom imovinom) i/ili otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza (nije analizirana starosna struktura potraživanja iz koje bi bilo vidljivo postoje li kašnjenja u naplati te je li pokrenut postupak za naplatu dospjelih potraživanja).

Odlukom općinskog načelnika iz veljače 2024. prihvaćen je godišnji popis imovine i obveza te je utvrđeno da će se rashodovanje dugotrajne nefinancijske imovine i otpis potraživanja izvršiti sukladno prijedlogu iz spomenutog Izvještaja Povjerenstva, a evidentiranje manjka sitnog inventara u okviru redovitog otpisa, iako u spomenutom Izvještaju nije navedeno jesu li popisom utvrđene popisne razlike. Također, revizijom je utvrđeno da Izvještaju nije priložen prijedlog za rashodovanje dugotrajne nefinancijske imovine i otpis potraživanja. Odluke o rashodovanju imovine i otpisu potraživanja nisu donesene. Nakon popisa nije obavljeno usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem. Iz navedenog proizlazi da je popis imovine i obveza obavljen formalno zbog čega nije ostvarena osnovna svrha popisa, a to je utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obveza te usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

Prema odredbama članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, utvrđeno je da se popis imovine i obveza mora sastaviti na koncu svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance, a podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste.

Odredbama članka 221. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom, na isti način propisano je obavljanje popisa imovine i obveza.

Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza, koju je donijelo Ministarstvo financija u prosincu 2015., utvrđeni su obveznici primjene, metodologija obavljanja popisa imovine i obveza te postupci i procedure svih faza provedbe popisa. Prema Uputi, popis se obavlja fizičkim utvrđivanjem stvarnog stanja imovine i obveza na licu mjesta koristeći uobičajene metode brojanja, mjerenja, vaganja, procjenjivanja, obračunavanja i slično. Kod popisivanja imovine i obveza potrebno je utvrditi redoslijed obavljanja popisa materijalne i nematerijalne imovine, potraživanja i obveza te uočiti razlike. Popis materijalne imovine obavlja se prije nego što se knjigovodstveni podaci o navedenoj imovini unesu u popisne liste. Iznimno, popisne liste materijalne imovine u pripremi (investicije u tijeku) temeljit će se na knjigovodstvenim evidencijama proknjiženih tzv. privremenih situacija za pojedini objekt u izgradnji (zaključno s obračunskom/privremenom situacijom na dan 31. prosinca). Popisom imovine i obveza treba se, između ostalog, obuhvatiti sva imovina pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, sva potraživanja po svim vrstama i po pojedinom dužniku, obveze po svim vrstama i pojedinom vjerovniku te svi izvanbilančni zapisi. Također, propisano je da su proračuni obvezni, pri popisu imovine i obveza koncem godine, provesti usklađivanja podataka evidentiranih u pomoćnim knjigama i evidencijama sa stanjem u glavnoj knjizi te provesti postupak međusobnog usklađivanja potraživanja i obveza s dužnicima i vjerovnicima, a usklađivanje se provodi pribavljanjem izvoda otvorenih stavaka (IOS).

Državni ured za reviziju nalaže obaviti cjeloviti popis imovine i obveza, a na temelju obavljenog popisa uskladiti knjigovodstveno stanje imovine i obveza sa stanjem utvrđenim popisom u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također, nalaže potraživanja i obveze popisati pojedinačno po dužnicima i vjerovnicima u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

4. Naplata potraživanja

- 4.1. Ukupna potraživanja su koncem 2023. iskazana u iznosu od 1.072.507,53 eura, od čega se na ispravak potraživanja odnosi 124.883,70 eura te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 947.623,83 eura. Potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 806.683,75 eura, druga potraživanja u iznosu od 135.136,76 eura, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 5.098,74 eura te potraživanja od zaposlenih u iznosu od 704,58 eura.

Prema podacima iz Bilance (Obvezni analitički podaci), dospjela potraživanja koncem 2023. iznose 298.497,27 eura. Do konca travnja 2024. naplaćeno je 30.577,40 eura ili 10,2 % dospjelih potraživanja.

Poslove utvrđivanja i naplate općinskih poreza (poreza na potrošnju i poreza na kuće za odmor) te poreza na promet nekretnina obavlja Porezna uprava, a za sve druge prihode Jedinostveni upravni odjel Općine. Dospjela potraživanja čiju naplatu obavlja Općina koncem 2023. iznose 282.554,00 eura, a vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja od zakupa imovine u iznosu od 106.104,54 eura (potraživanja od zakupa imovine za koja Općina ne raspolaže dokumentacijom o vrsti zakupa 45.181,63 eura, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske 14.892,44 eura, zakupa poslovnog prostora 44.444,04 eura, zakupa društvenih domova 871,67 eura i najma stanova 714,76 eura), komunalni doprinos u iznosu od 76.688,44 eura, komunalnu naknadu u iznosu od 41.172,22 eura te naknadu za uređenje voda u iznosu od 30.843,64 eura. Revizijom je utvrđeno da se na dospjela potraživanja s kašnjenjem u naplati do godine dana odnosi 63.120,34 eura, od jedne do tri godine 42.120,26 eura, a na potraživanja s kašnjenjem u naplati više od tri godine 177.313,40 eura.

Procedurom obračuna i naplate potraživanja iz siječnja 2015. utvrđeno je da se opomene izdaju sukcesivno (više puta) tijekom godine, a kriterij za izradu i učestalost slanja opomena je visina duga. Naplata prihoda po opomenama nadzire se u narednih 30 dana. Nakon što u roku od 30 dana nije naplaćen dug za koji je poslana opomena, izdaju se ovršna rješenja za sve dužnike, osim onih koji su zaključili nagodbu o obročnoj otplati duga. Ako u roku od osam dana od primitka ovršnog rješenja ne bude podmiren dug, poduzet će se postupak prisilne naplate potraživanja putem Financijske agencije.

Tijekom 2022. i 2023. za naplatu dospjelih potraživanja za komunalnu naknadu i naknadu za uređenje voda upućivane su opomene (u 2022. upućeno je 296 opomena u iznosu od 61.590,00 eura, dok je u 2023. upućeno 689 opomena u iznosu od 77.202,99 eura), a za naplatu drugih potraživanja (od prodaje i zakupa poljoprivrednog zemljišta, zakupa poslovnih prostora, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru te komunalnog doprinosa) Općina nije upućivala opomene. Druge raspoložive mjere naplate u 2022. i 2023. nisu poduzimane. Iz navedenog proizlazi kako Općina nije poduzimala dostatne mjere za naplatu svih potraživanja.

Nadalje, s obzirom na to da su vrijednosno značajnija potraživanja s kašnjenjem u naplati više od tri godine, povećan je rizik nenaplativosti zbog zastare. Pozornost valja posvetiti dospjelosti potraživanja, kako bi se izbjegla njihova zastara.

Odredbama članka 51. Zakona o proračunu propisano je da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovorne za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti te za njihovu uplatu u proračun.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu potraživanja u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

5. Obavljanje komunalnih djelatnosti

- 5.1. Sredstva planirana Programom održavanja komunalne infrastrukture za 2023. te izmjenama i dopunama navedenog Programa nisu usklađena s planiranim proračunskim sredstvima.

Programom održavanja komunalne infrastrukture planirana su sredstva u iznosu od 415.260,34 eura, a Proračunom u iznosu od 407.296,98 eura.

Izmjenama i dopunama Programa održavanja komunalne infrastrukture planirana su sredstva u iznosu od 260.832,04 eura, a Izmjenama i dopunama Proračuna u iznosu od 302.281,98 eura. Prema Izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, za realizaciju Programa održavanja komunalne infrastrukture ostvareni su rashodi u iznosu od 366.112,57 eura (za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu od 135.525,99 eura, za održavanje javne rasvjete u iznosu od 89.229,36 eura, za održavanje javnih i zelenih površina u iznosu od 134.306,54 eura te za održavanje groblja u iznosu od 7.050,68 eura) odnosno ostvareni su 105.280,53 eura ili 40,4 % više u odnosu na planirane Programom održavanja komunalne infrastrukture. Navedeno upućuje na neusklađenost planiranih sredstava u Proračunu i Izmjenama i dopunama Proračuna te donesenih programa. Općina je planirane iznose u Programu održavanja komunalne infrastrukture i Izmjenama navedenog Programa trebala uskladiti s iznosima u Proračunu i Izmjenama i dopunama Proračuna kako bi se mogla mjeriti uspješnost provedbe programa za koje su u Proračunu osigurana sredstva.

Državni ured za reviziju preporučuje uskladiti sredstva planirana programom održavanja komunalne infrastrukture i izmjenama i dopunama navedenog programa sa sredstvima planiranim proračunom te s izmjenama i dopunama proračuna radi davanja točnih i potpunih informacija o sredstvima planiranim za održavanje komunalne infrastrukture.

Program održavanja komunalne infrastrukture i izmjene navedenog Programa ne sadrže pojedine propisane elemente, odnosno sadrže opis poslova održavanja pojedine komunalne djelatnosti, iskaz financijskih sredstava i izvore financiranja, dok je opseg održavanja djelomično naveden za održavanje nerazvrstanih cesta, odnosno utvrđeno je održavanje nerazvrstanih cesta na području cijele Općine po potrebi. Također, u programima nije naveden opseg održavanja za ostale usluge tekućeg i investicijskog održavanja cesta, održavanje javnih površina i održavanje javne rasvjete. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Prema odredbama članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu, programom održavanja komunalne infrastrukture, između ostalog, određuje se i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima.

Općina je u 2023. ostvarila rashode za obavljanje komunalnih poslova deratizacije i dezinsekcije u iznosu od 60.393,75 eura.

Odlukom o komunalnim djelatnostima iz srpnja 2019., Općina je uz djelatnosti propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, utvrdila da se poslovi deratizacije i dezinsekcije smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu. Izmjene Programa održavanja komunalne infrastrukture za 2023. i Izvješće o izvršenju programa za 2023. ne sadrže planirane i ostvarene rashode za obavljanje poslova deratizacije i dezinsekcije. S obzirom na to da je Općina Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrdila poslove deratizacije i dezinsekcije komunalnim djelatnostima, potrebno je programom održavanja komunalne infrastrukture planirati i izvješćem o izvršenju programa iskazivati ostvarenje spomenutih usluga.

Državni ured za reviziju nalaže programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg komunalnih poslova održavanja za svaku pojedinu komunalnu djelatnost, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Također, Državni ured za reviziju preporučuje planirati i iskazivati ostvarenje svih komunalnih poslova utvrđenih Odlukom o komunalnim djelatnostima.

6. Rashodi

- 6.1. Ukupni rashodi i izdaci za 2023. ostvareni su u iznosu od 3.215.621,62 eura, a vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim rashodima i izdacima imaju materijalni rashodi u iznosu od 1.207.656,91 euro ili 37,6 %, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 471.083,45 eura ili 14,7 %, izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 344.497,17 eura ili 10,7 % te ostali rashodi u iznosu od 334.928,66 eura ili 10,4 %.

Nepravilnosti su utvrđene kod rashoda za financiranje programa i projekata koje provode udruge te rashoda za redovito financiranje političkih stranki.

– Rashodi za financiranje programa i projekata koje provode udruge

U okviru ostalih rashoda, ostvareni su rashodi za tekuće donacije udrugama iz područja sporta, kulture i drugim udrugama u iznosu od 229.762,85 eura.

Izmjenama i dopunama Proračuna za 2023. planirana su sredstva za financiranje svih programa i projekata udruga u iznosu od 196.761,80 eura. Programi javnih potreba u sportu i kulturi za 2023. doneseni su u prosincu 2022., a izmjene i dopune navedenih programa u prosincu 2023. Izmjenama i dopunama Programa javnih potreba u kulturi planirano je utrošiti 67.837,14 eura za programe udruga u kulturi, a izmjenama i dopunama Programa javnih potreba u sportu planirano je utrošiti 186.269,71 euro za programe udruga u sportu.

Kriteriji, mjerila i postupci za dodjelu i korištenje sredstava proračuna Općine udrugama određeni su Pravilnikom o financiranju aktivnosti, projekata i/ili programa od interesa za opće dobro koje provode udruge iz siječnja 2016.

Na temelju provedenog javnog natječaja, ukupno je zaključeno 28 ugovora za financiranje programa i projekata ukupne vrijednosti od 187.630,00 eura. Tijekom 2023. zbog nedostatka sredstava u proračunu Općine dvjema udrugama nisu doznačena ugovorena sredstva u iznosu od 12.260,00 eura. Isto tako, za programe i aktivnosti jedanaest udruga Općina je udrugama doznačila 6.188,89 eura manje od ugovorenog iznosa. Za programe i aktivnosti šest udruga Općina je doznačila 45.818,37 eura više od ugovorenog iznosa. Vrijednosno najznačajnije više doznačena sredstva u iznosu od 39.857,57 eura odnose se na doznake nogometnom klubu u pojedinačnim iznosima od 100,00 eura do 5.780,00 eura. Za više doznačena sredstva nogometnom klubu, od ugovorenih, Općina ne posjeduje dokumentaciju na temelju koje su doznačavana sredstva, odnosno nije donesena odluka o dodjeli sredstava. Osim toga, tijekom 2023. za aktivnosti 14 udruga izravno su, bez javnog natječaja, na temelju odluka općinskog načelnika dodijeljena sredstva u iznosu od 14.763,37 eura (u pojedinačnim iznosima od 100,00 eura do 3.983,00 eura). Iz navedenog proizlazi da je u 2023. udrugama iz područja sporta, kulture i drugim udrugama, izravno, bez provedenog javnog natječaja dodijeljeno 60.581,74 eura ili 30,8 % svih sredstava planiranih u proračunu za financiranje svih programa i projekata udruga. Za izravno dodijeljena sredstva u iznosu od 60.581,74 eura s korisnicima nisu zaključeni ugovori o izravnoj dodjeli sredstava.

Prema odredbama članka 6. Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge, financiranje programa i projekata provodi se putem javnog natječaja čime se osigurava transparentnost dodjele financijskih sredstava i omogućava dobivanje što većeg broja kvalificiranih prijava, odnosno odabir najkvalitetnijih programa i projekata te se šira javnost obavještava o prioritetnim područjima djelovanja. Financijska sredstva, bez objavljivanja javnog natječaja dodjeljuju se izravno samo u opravdanim i iznimnim slučajevima, između ostalog, kada nepredviđeni događaji obvezuju davatelja financijskih sredstava da u suradnji s udrugama žurno djeluje u rokovima u kojima nije moguće provesti standardni natječajni postupak i problem je moguće riješiti samo izravnom dodjelom financijskih sredstava, kada se financijska sredstva dodjeljuju udruzi ili skupini udruga koje imaju isključivu nadležnost u području djelovanja i/ili zemljopisnog područja za koje se financijska sredstva dodjeljuju ili je udruga jedina organizacija operativno sposobna za rad na području djelovanja i/ili zemljopisnom području na kojem se financirane aktivnosti provode, kada se financijska sredstva dodjeljuju udruzi koja je na temelju propisa izrijekom navedena kao provoditelj određene aktivnosti te kada se prema mišljenju nadležnog povjerenstva jednokratno dodjeljuju financijska sredstva do 663,61 euro za aktivnosti koje iz opravdanih razloga nisu mogle biti planirane u godišnjem planu udruge, a ukupan iznos tako dodijeljenih sredstava iznosi najviše 5,0 % svih sredstava planiranih u proračunu za financiranje svih programa i projekata udruga, odnosno za 2023. iznosi 9.838,09 eura. U slučajevima kada se financijska sredstva dodjeljuju bez objavljivanja javnog natječaja davatelj financijskih sredstava obavezan je s udrugom kao korisnikom financijskih sredstava sklopiti ugovor o izravnoj dodjeli sredstava i poštivati osnovne standarde financiranja vezane za planiranje financijskih sredstava, ugovaranje, praćenje financiranja, javno objavljivanje i izvještavanje.

Općina je od korisnika tekućih donacija s kojima su zaključeni ugovori pribavila izvješća o provođenju programa i projekata. Navedenim izvješćima nije priložena dokumentacija za utrošena sredstva, odnosno izvješća ne sadrže račune, isplatnice, bankovne izvode te ostalu dokumentaciju (ugovori, narudžbenice, sporazumi, obračuni honorara i drugo) na temelju kojih su obavljena plaćanja. Korisnici izravno dodijeljenih sredstava nisu dostavili Općini izvješće o potrošnji sredstava. Odredbom članka 22. Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge, između ostalog, propisano je da uz financijski izvještaj korisnik financiranja dostavlja preslike odgovarajuće dokumentacije kojima se pravdaju troškovi.

Državni ured za reviziju nalaže financiranje programa i projekata provoditi putem javnog natječaja, a izravnu dodjelu sredstava provoditi samo u opravdanim i iznimnim slučajevima te pri dodjeli financijskih sredstava bez objavljivanja javnog natječaja, zaključiti s korisnicima financijskih sredstava ugovor o izravnoj dodjeli sredstava u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. Također, nalaže od korisnika izravno dodijeljenih sredstava zatražiti izvješća o utrošenim sredstvima u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge.

Informacije o dodijeljenim donacijama za 2023. nisu objavljene na mrežnim stranicama Općine. Prema odredbi članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao tijela javne vlasti, obvezne su na internetskim stranicama na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku, između ostalog, objavljivati: informacije o dodijeljenim bespovratnim sredstvima, sponzorstvima, donacijama ili drugim pomoćima, uključujući popis korisnika i visinu iznosa.

Državni ured za reviziju nalaže na mrežnim stranicama Općine objaviti informacije o dodijeljenim donacijama, uključujući popis korisnika i visinu iznosa u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

Općina je u prosincu 2016. donijela Proceduru o obavljanju kontrola na licu mjesta kod primatelja transfera iz proračuna Općine. Navedenom Procedurom uređene su obveze korisnika proračuna, organiziranje obavljanja kontrola na licu mjesta, postupak planiranja i obavljanja, izrada izvješća i izvještavanje o obavljenim kontrolama te postupanje po provedenoj kontroli na licu mjesta kod primatelja transfera. Pod transferima podrazumijevaju se subvencije, tekuće i kapitalne pomoći te tekuće i kapitalne donacije. Prema Proceduri, kontrole na licu mjesta obavljaju se kod korisnika transfera koji su jednaki ili veći od 2.654,46 eura, a može se provesti i u slučaju transfera manjih od 2.654,46 eura. Kontrolu obavljaju minimalno dvije osobe (službenici koje odredi općinski načelnik), od kojih je jedan službenik zadužen za praćenje izvršenja transfera. Nakon obavljenih kontrola, kontrolori sastavljaju izvješće o obavljenoj kontroli na licu mjesta koje su dužni dostaviti općinskom načelniku u roku od 15 dana od izvršene kontrole. Općina nije obavljala kontrolu namjenskog korištenja sredstava na licu mjesta kako je propisano odredbama Procedure o obavljanju kontrola na licu mjesta kod primatelja transfera iz proračuna Općine.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati kontrole na licu mjesta u skladu s Procedurom o obavljanju kontrola na licu mjesta kod primatelja transfera iz proračuna Općine. Također, preporučuje donositi godišnji plan provedbe kontrola na licu mjesta na razini Općine radi postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja.

– Rashodi za financiranje vatrogastva

Rashodi za financiranje vatrogastva ostvareni su u iznosu od 58.660,20 eura, a odnose se na doznačena sredstva za redovno poslovanje Vatrogasnoj zajednici Općine Oriovac (dalje u tekstu: Vatrogasna zajednica) u iznosu od 25.681,68 eura i doznačena sredstva za redovno poslovanje te nabavu i održavanje vatrogasne opreme Dobrovoljnom vatrogasnom društvu Oriovac u iznosu od 27.278,52 eura, Dobrovoljnom vatrogasnom društvu Lužani u iznosu od 5.300,00 eura, Dobrovoljnom vatrogasnom društvu Slavonski Kobaš i Dobrovoljnom vatrogasnom društvu Živike-Pričac u iznosu od po 200,00 eura. Vatrogasna zajednica i dobrovoljna vatrogasna društva dostavila su Općini Izvještaje o utrošku doznačenih proračunskih sredstava. Općina je sredstva za redovno financiranje i nabavu opreme doznačila izravno dobrovoljnim vatrogasnim društvima u iznosu od 32.978,52 eura, umjesto Vatrogasnoj zajednici.

Odredbama članka 111., stavka 4. Zakona o vatrogastvu, između ostalog, propisano je da sredstva za financiranje vatrogasne djelatnosti i aktivnosti osiguravaju gradovi, općine, županije i Grad Zagreb iz vlastitih proračuna, a doznaju se vatrogasnoj zajednici grada, područja, općine ili županije odnosno Grada Zagreba ili dobrovoljnim vatrogasnim društvima na svojem području gdje nema vatrogasne zajednice, i to najmanje u dvanaestina najkasnije do 15. u mjesecu za tekući mjesec.

Državni ured za reviziju nalaže sredstva za financiranje vatrogasne djelatnosti dobrovoljnih vatrogasnih društva uplaćivati na račun Vatrogasne zajednice Općine Oriovac u skladu s odredbama Zakona o vatrogastvu.

– Rashodi za redovito financiranje političkih stranki

Odlukom o raspodjeli sredstava za redovito financiranje političkih stranaka iz Proračuna Općine za razdoblje od siječnja do prosinca 2023., utvrđeno je da na području Općine djeluju tri političke stranke čiji je najmanje jedan kandidat izabran za vijećnika Općinskog vijeća te da svakom izabranom vijećniku pripada iznos od 265,45 eura godišnje, odnosno ukupno 2.442,10 eura. Za svakog izabranog člana predstavničkog tijela podzastupljenog spola, političkim strankama pripada i pravo na naknadu u visini 10,0 % utvrđenog iznosa za člana u predstavničkom tijelu. Sredstva su u listopadu 2023. jednoj političkoj stranci doznata u jednokratnom iznosu od 1.380,30 eura, a trebala su biti doznata tromjesečno u jednakim iznosima, dok ostalim političkim strankama utvrđena sredstva u iznosu od 1.061,80 eura nisu doznata. Prema odredbi članka 10. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum, raspoređena sredstva doznaju se na žiroračun političke stranke odnosno na poseban račun nezavisnog vijećnika, tromjesečno u jednakim iznosima odnosno ako se početak ili završetak mandata ne poklapaju s početkom ili završetkom tromjesečja, u tom se tromjesečju isplaćuje iznos razmjerni broju dana trajanja mandata.

Općina na svojim mrežnim stranicama nije objavila izvješće o iznosu raspoređenih i isplaćenih sredstava iz proračuna za redovito godišnje financiranje svake političke stranke u predstavničkom tijelu. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 11. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum, prema kojoj su jedinice samouprave dužne nakon završetka poslovne godine, a najkasnije do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu objaviti na svojim mrežnim stranicama izvješće o iznosu raspoređenih i isplaćenih sredstava iz proračuna jedinice samouprave za redovito godišnje financiranje svake političke stranke zastupljene u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i svakog nezavisnog vijećnika. Propisan je sadržaj navedenog izvješća.

Državni ured za reviziju nalaže raspoređena sredstva doznavati političkim strankama tromjesečno u jednakim iznosima te na mrežnim stranicama Općine objaviti izvješće o iznosu raspoređenih i isplaćenih sredstava iz proračuna za redovito godišnje financiranje svake političke stranke u predstavničkom tijelu u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum.

7. Obveze i manjak prihoda

- 7.1. Manjak prihoda i primitaka tekuće godine iznosi 312.833,65 eura, preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 982.787,57 eura te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 1.295.621,22 eura ili 51,1 % ostvarenih prihoda u 2023. Proračunom te izmjenama Proračuna za 2024. i projekcijama proračuna za 2025. i 2026. nije planirano pokriće manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina.

Koncem 2023. obveze su iskazane u iznosu od 1.747.048,09 eura i u odnosu na stanje početkom godine veće su za 285.301,53 eura ili 19,5 %. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 1.188.073,27 eura (vrijednosno značajnije su obveze za materijalne rashode u iznosu od 939.516,43 eura), obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 382.996,22 eura te obveze za kredite i zajmove u iznosu od 175.978,60 eura. Dospjele obveze iznose 1.483.218,81 euro i čine 84,9 % ukupnih obveza.

Obveze za kredite i zajmove odnose se na obveze prema poslovnoj banci na temelju ugovora o otkupu dospjelih tražbina (faktoring) za izgradnju komunalne infrastrukture u iznosu od 69.693,54 eura, dva kratkoročna kredita za tekuću likvidnost i podmirenje obveza prema dobavljačima (primljene u 2022. i 2023.) u iznosu od 64.455,15 eura, beskamatni zajam iz državnog proračuna po osnovi odgode plaćanja poreza na dohodak i po osnovi povrata poreza na dohodak po godišnjoj prijavi za 2022. u iznosu od 21.829,91 euro te zajam od tuzemnog trgovačkog društva izvan javnog sektora za podmirenje obveza prema dobavljačima u iznosu od 20.000,00 eura.

Isto tako, Općina se, zbog problema s likvidnošću i podmirenja dospjelih obveza prema dobavljačima, od 2018. kontinuirano kratkoročno zadužuje. Tako se u 2018. zadužila za kratkoročni kredit poslovne banke u iznosu od 106.178,25 eura; u 2019. za otkup dospjelih tražbina (faktoring) u iznosu od 125.047,98 eura; u 2020. za otkup dospjelih tražbina (faktoring) u iznosu od 157.729,27 eura i kratkoročni kredit poslovne banke u iznosu od 331.807,03 eura; u 2021. za dva kratkoročna kredita poslovne banke u ukupnom iznosu od 419.315,88 eura, za otkup dospjelih tražbina (faktoring) u iznosu od 230.274,84 eura, za zajam od dobrovoljnog vatrogasnog društva u iznosu od 70.003,97 eura i zajam od tuzemnog trgovačkog društva izvan javnog sektora u iznosu od 39.816,85 eura; u 2022. za kratkoročni kredit poslovne banke u iznosu od 146.457,27 eura, zajam od tuzemnog trgovačkog društva izvan javnog sektora u iznosu od 108.832,71 euro, za otkup dospjelih tražbina (faktoring) u iznosu od 208.621,18 eura te za beskamatni zajam iz državnog proračuna po osnovi odgode plaćanja poreza na dohodak i po osnovi povrata poreza na dohodak po godišnjoj prijavi za 2020. u iznosu od 43.327,35 eura. S obzirom na visinu obveza i kontinuirano zaduživanje, Općina je trebala donijeti akt koji treba sadržavati analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja, mjere za otklanjanja utvrđenih uzroka nastanka negativnog poslovanja i mjere za stabilno poslovanje te akcijski plan provedbe navedenih mjera (s opisom mjere, načinom i rokom provedbe) s očekivanim financijskim i ekonomskim učinkom, što nije učinjeno.

Uputama Ministarstva financija za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2021. – 2023., kojih se potrebno pridržavati i kod izrade proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2022. – 2024., obrazloženi su načini i mogućnosti sukcesivnog i višegodišnjeg planiranja pokrića manjka iz prethodne(ih) godine.

U slučajevima kada preneseni manjak čini značajan dio ukupnog proračuna, odnosno da ga se s obzirom na projekciju prihoda i stvorene obveze ne može realno pokriti u jednoj godini (a da istodobno nastavlja pružati javna dobra i usluge zadovoljavajuće količine i kvalitete), moguće je iznimno sukcesivno planirati pokriće manjka kroz godine. Pri tome se uz proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi akt koji će sadržavati: analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja jedinice; prijedlog mjera za otklanjanje utvrđenih uzroka nastanka negativnog poslovanja te mjera za stabilno održivo poslovanje i akcijski plan provedbe navedenih mjera (s opisom mjere, načinom provedbe, rokom provedbe, odgovornim osobama) s očekivanim financijskim i ekonomskim učinkom.

Odredbama članka 37. Zakona o proračunu, između ostalog, propisano je da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici koji ne mogu preneseni manjak podmiriti do kraja proračunske godine, obvezni izraditi višegodišnji plan uravnoteženja za razdoblje za koje se proračun, odnosno financijski plan donosi. Višegodišnji plan uravnoteženja proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave uz proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, a izgled i sadržaj višegodišnjeg plana uravnoteženja treba pravilnikom propisati ministar financija.

Državni ured za reviziju nalaže pri planiranju rashoda i izdataka voditi brigu o preuzimanju novih obveza u idućim proračunskim razdobljima. Također, Državni ured za reviziju nalaže uz proračun izraditi i donijeti višegodišnji plan uravnoteženja u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Do donošenja pravilnika kojim se treba propisati izgled i sadržaj višegodišnjeg plana uravnoteženja, preporučuje se donijeti akt o sukcesivnom pokriću manjka prihoda i primitaka na način kako je uređeno uputama Ministarstva financija.

8. Upravljanje imovinom

- 8.1. Ukupna potraživanja koncem 2023. iskazana su u iznosu od 1.072.507,53 eura. Vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 931.567,45 eura i druga potraživanja u iznosu od 135.841,34 eura.

Vrijednosno najznačajnija druga potraživanja u iznosu od 130.374,88 eura odnose se na potraživanja za dane predujmove iz 2023. i prethodnih godina. Potraživanja za dane predujmove u iznosu od 45.804,47 eura Općina je evidentirala u prethodnim godinama na temelju zaprimljenih ponuda, predračuna i ugovora (vrijednosno značajnija potraživanja odnose se na usluge dobave i ugradnje kamena za nasipanje u iznosu od 15.686,18 eura, stolarije u iznosu od 8.543,81 euro, izgradnju elektroenergetskih objekata za priključenje na elektroenergetsku mrežu u iznosu od 7.539,90 eura, dobavu i ugradnju asfalta u iznosu od 3.989,98 eura te materijala za odvodnju u iznosu od 3.603,13 eura). Općina ne raspolaže dokumentacijom koja bi povezala isplaćeni predujam s nabavljenim robama i uslugama te dokumentaciju iz koje je vidljivo koliko je roba i usluga nabavljeno i u kojoj vrijednosti, a nije ni poduzimala radnje za pribavljanje navedene dokumentacije koja bi povezala zaprimljene ponude, predračune i ugovore i isplaćeni predujam s nabavljenim robama i obavljenim uslugama. Prema članku 14. Zakona o proračunu sredstva planirana u proračunu i financijskom planu koriste se u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja, a posebno u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti u skladu sa Zakonom o proračunu za pribavljanje dokumentacije koja bi povezala ugovor, odnosno narudžbenicu i isplaćeni predujam s nabavljenom robom te obavljenim uslugama odnosno dokumentacije iz koje bi bilo razvidno je li roba nabavljena, odnosno usluge obavljene, vrsta nabavljene robe i obavljenih usluga te vrijednosti nabave, u skladu s ugovorom, odnosno narudžbenicom.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 13.785,34 eura, a vrijednosno najznačajniji odnose se na prihode od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Općine u iznosu od 10.998,01 euro. Tijekom 2023. provedena su četiri natječaja za prodaju četiri čestice poljoprivrednog zemljišta i dvije čestice građevinskih objekata u vlasništvu Općine. Procjembene elaborate za spomenute nekretnine izradili su tijekom 2023. ovlašteni sudski vještaci. Na temelju procjena sudskih vještaka utvrđene su početne cijene nekretnina. Nakon provedenih natječaja, s odabranim ponuditeljima zaključena su četiri ugovora ukupne kupoprodajne cijene u iznosu od 26.204,39 eura.

Općina nije prije zaključivanja kupoprodajnih ugovora dostavila procjembene elaborate procjeniteljskom povjerenstvu Županije radi pribavljanja mišljenja o usklađenosti procjembenih elaborata s odredbama Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina. Osim što navedena obveza proizlazi iz Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina, mišljenja o procjembenim elaboratima trebalo je pribaviti jer kupoprodajne cijene za pojedina zemljišta nisu bile određene prema podacima o vrijednost zemljišta u vrijeme kupnje odnosno prodaje zemljišta, nego na temelju podataka iz prethodnih godina. Odredbama članaka 10. i 12. spomenutog Zakona, propisano je da se za područje županije, Grada Zagreba odnosno velikoga grada osniva procjeniteljsko povjerenstvo radi stručne analize i evaluacije podataka te davanja stručnih prijedloga i mišljenja o tržištu nekretnina. Procjeniteljsko povjerenstvo pri županiji, Gradu Zagrebu, odnosno velikom gradu, između ostalog, daje mišljenje o usklađenosti izrađenih procjembenih elaborata s odredbama spomenutog Zakona, na zahtjev jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Stručni prijedlozi i mišljenja procjeniteljskog povjerenstva obvezujući su za upravna tijela županije, Grada Zagreba odnosno velikog grada. Prema mišljenju Visokog procjeniteljskog povjerenstva Republike Hrvatske iz veljače 2018., jedinice lokalne samouprave i pravne osobe kojima su osnivači jedinice lokalne samouprave dužni su dostaviti izrađene procjembene elaborate nadležnim procjeniteljskim povjerenstvima na mišljenje o njihovoj usklađenosti s odredbama Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina.

Općinski načelnik donio je u listopadu 2019. Proceduru upravljanja i raspolaganja nekretninama u vlasništvu Općine. U navedenoj Proceduri nije utvrđeno da se prije zaključivanja ugovora kojima se stječe, upravlja i raspolaže nekretninama, procjeniteljskom povjerenstvu dostavi procjembeni elaborat radi davanja mišljenja o njegovoj usklađenosti s propisima.

Državni ured za reviziju preporučuje izrađene procjembene elaborate dostaviti nadležnim povjerenstvima radi pribavljanja mišljenja o usklađenosti procjembenih elaborata s odredbama Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina. Također, preporučuje Procedurom upravljanja i raspolaganja nekretninama u vlasništvu Općine urediti obvezu dostave procjembenih elaborata procjeniteljskom povjerenstvu prije zaključivanja ugovora kojima se stječe, upravlja i raspolaže nekretninama.

Općina je dala u najam tri stana, a s najamoprincipima su tijekom 2023. zaključeni ugovori o najmu. Prihodi od najma stanova u 2023. ostvareni su u iznosu od 8.687,57 eura. Odlukom o davanju općinskih stanova u najam, koju je donijelo Općinsko vijeće u studenome 2017., propisani su postupak, uvjeti, kriteriji, tijela za davanje stanova u najam, visina najamnine, prava i obveze ugovornih strana, postupak i uvjeti za davanje suglasnosti za zamjenu stanova i druga pitanja u vezi s davanjem općinskih stanova u najam. Odlukom je, između ostalog, utvrđeno da se stanovi u vlasništvu Općine daju u najam podnositeljima zahtjeva na posebnom obrascu Općine, po redoslijedu utvrđenom prema konačnoj listi reda prvenstva koju utvrđuje općinski načelnik (na prijedlog Jedinog jedinog upravnog odjela Općine) nakon provedenog javnog natječaja, a ugovor o najmu stana zaključuje se u trajanju od deset godina. Također, utvrđeno je u kojim slučajevima se stan može dati u najam ne primjenjujući redoslijed na listi (osobama u teškom socijalnom i zdravstvenom položaju, osobama čiji su rezultati rada značajni za rad Općine, a koji će svojim radom pridonijeti razvoju Općine te u posebno opravdanim slučajevima). Visina slobodno ugovorene najamnine utvrđena je Zaključkom općinskog načelnika iz srpnja 2020. i iznosi 99,54 eura, odnosno osobama u teškom socijalnom i zdravstvenom položaju utvrđena je u visini 50,0 % iznosa slobodno ugovorene najamnine, a za najamoprince koji nemaju izvore prihoda odobrava se oslobođenje od plaćanja slobodno ugovorene najamnine.

Stanovi su tijekom 2023. dani u najam na temelju zamolbe za dodjelu stanova. Bez odluke općinskog načelnika, s najamoprincipima su zaključeni ugovori o najmu stanova u siječnju, ožujku i rujnu 2023. na rok od dvije godine uz ugovorenu najamninu od 53,09 eura, odnosno 100,00 eura mjesečno. Stanovi su dani u najam bez provedenog javnog natječaja. Također, Općina nije objavljivala javne natječaje za utvrđivanje liste reda prvenstva i nema utvrđenu listu reda prvenstva za najam stanova.

Odredbom članka 391. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, propisano je da nekretninu u vlasništvu jedinica lokalne samouprave tijela nadležna za njihovo raspolaganje mogu otuđiti ili njom na drugi način raspolagati samo na temelju javnog natječaja i uz naknadu utvrđenu po tržišnoj cijeni, ako Zakonom nije drukčije određeno.

Državni ured za reviziju nalaže stanove davati u najam na temelju provedenog javnog natječaja u skladu s odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima te Odlukom o najmu stanova.

9. Javna nabava

- 9.1. Općina je obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi i provedbenih propisa donesenih na temelju Zakona. Postupci nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti do 26.540,00 eura te radova do 66.360,00 eura uređeni su Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave iz lipnja 2017. i listopada 2023.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2023., vrijednost jednostavne nabave iznosi 2.198.900,29 eura (bez PDV-a), od čega su usluge u vrijednosti od 797.847,03 eura, radovi u vrijednosti od 707.167,75 eura te robe u vrijednosti od 693.885,51 euro. Tijekom 2023. Općina nije provodila postupke javne nabave.

– Nabava električne energije

Bez primjene odgovarajućeg postupka javne nabave, izravnim ugovaranjem, nabavljena je električna energija za koju su rashodi ostvareni u iznosu od 60.454,08 eura s PDV-om. Navedena nabava nije planirana Planom nabave niti je navedena u Registru ugovora.

Odredbama članka 6. Zakona o javnoj nabavi, propisano je da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave javni naručitelji i obveznici primjene navedenog Zakona. Propisani postupci javne nabave primjenjuju se kod nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti iznad 26.540,00 eura, odnosno radova iznad 66.360,00 eura. Nadalje, odredbom članka 28. Zakona o javnoj nabavi, propisano je da se u planu nabave i registru ugovora navode svi predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 2.650,00 eura. Također, prema odredbama članaka 6. i 7. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma ustrojava se u roku od 30 dana od dana zaključivanja prvog ugovora ili okvirnog sporazuma za predmete čija je vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost jednaka ili veća od 2.650,00 eura, ažurira se najmanje jednom u šest mjeseci te objavljuje u standardiziranom obliku u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske u roku od osam dana od dana ustrojavanja ili promjene.

Državni ured za reviziju nalaže u planu nabave navesti sve predmete nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 2.650,00 eura u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Nalaže postupke nabave roba i usluga čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 26.540,00 eura provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Također, nalaže u Registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma navesti sve predmete nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 2.650,00 eura u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

– Izvršenje ugovora o nabavi

U okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su rashodi za ceste u iznosu od 304.749,60 eura. Vrijednosno značajniji odnose se na rashode za izgradnju ceste u Poduzetničkoj zoni Čaplja u iznosu od 82.429,43 eura, izgradnju pješačke staze u Ulici Vladimira Nazora u naselju Lužani u iznosu od 60.979,40 eura, izgradnju ceste u Ulici Ante Starčevića u Oriovcu u iznosu od 51.619,30 eura te izgradnju pješačke staze u naselju Radovanje u iznosu od 38.420,12 eura.

Ugovor o izgradnji pješačke staze u Ulici Vladimira Nazora zaključen je 29. lipnja 2022. s izvoditeljem odabranim po provedenom postupku jednostavne nabave. Ugovorena vrijednost radova iznosila je 48.513,51 euro bez PDV-a, odnosno 60.641,88 eura s PDV-om, a rok za izvođenje radova bio je tri mjeseca od uvođenja u posao (u roku od osam dana od potpisivanja Ugovora). Za neizvršavanje ugovorenih radova u roku, ugovorena je kazna u visini od 2,5 ‰ od ugovorene vrijednosti radova za svaki dan zakašnjenja. Imenovan je stručni nadzor nad izvođenjem radova. U lipnju 2023. ispostavljena je okončana situacija u iznosu od 60.979,40 eura s PDV-om te je sastavljen Zapisnik o primopredaji radova na izgradnji pješačke staze u Ulici Vladimira Nazora, koje su ovjerili izvoditelj radova, stručni nadzor i Općina.

Završnim izvješćem o gradnji koji je nadzorni inženjer sastavio 30. lipnja 2023. utvrđeno je da se građevinski dnevnik vodio od 4. srpnja 2022. do 30. lipnja 2023. te da su radovi na izgradnji pješačke staze u Ulici Vladimira Nazora izvedeni u cijelosti prema pravilima struke i da nepravilnosti tijekom građenja nije bilo. U završnom izvješću nadzornog inženjera nije naveden razlog kašnjenja radova. Općina nije pratila izvršavaju li se radovi u ugovorenom roku te nije zatraženo plaćanje ugovorne kazne u slučaju prekoračenja roka za završetak radova.

Odredbama članaka 6. i 14. Zakona o proračunu, između ostalog, propisano je da se proračun donosi i izvršava u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja i transparentnosti te da se proračunska sredstva moraju koristiti u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja, a posebno u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti.

Državni ured za reviziju nalaže pratiti izvršavanje radova u ugovorenim rokovima, a u slučaju prekoračenja roka za završetak radova poduzimati mjere za naplatu ugovorne kazne.

Općina u Očitovanju navodi da prihvaća dane naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.